Ն° 8184 1912 ՅՈՒԼԻՍ 18-31 ՉԱՐՇԵՆՊԻՇ 18 ԹԷՄՈՒԶ 328 28ԻՆՃԻ ՇԱԲԱԹ

ՍԱՀՄԱՆԱԳՐԱՏԻՐ ՎԱՐՉԱՊԵՏ
ՅԱԿՈԲ ՃԻՎԷԼԵԿԵԱՆ

Միւսասիի
ՏԵՐԱՆ ՃԻՎԷԼԵԿԵԱՆ
Թարիխի թեսիսի 1877

ԳԱՂԱՐԱՅԻ ԴԻՐՔԸ
Ն. 49

Կազմեալս այիս մեվասս հագզընեա սա իպի իմբիյազա միւռանաաթ օլընր։ Մագզուզար սահիպի իմբիյազին խմ-զասընը վի իտարեխանեընին մեսնիր մախ-սուսընը տամիլ օրնայր տր։ Տեռե օլընմայան եմբազ իասե օլընմազ։ Իրանաթ տեսայիթի միւթեսիլի իլե նեռտր օլանուր։

ՀԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԲՕԼԻԹԻԴԻՃԷ, ՄԻԼԼԻՃԷ, ԹԻՒՃԱՌԻՃԷ ՎԷ ՍԱՐՐԱՖԻՃԷ

20 ԲԱՐ ԵԷՎՄԻ ՍԷՐՊԷՍԹ ԿԱԶԷԹԱ 20 ԲԱՐ

جريدهٔ شرقيه
صاحب امتيازى اغوب جيومك
مؤسسى ديكران جيومك (١٢٩٣)

DJÉRIDÉI-CHARKIÉ
Fondé en 1877.
Directeur-propriétaire :
AGOP DJIVELEGUIAN
AVOCAT
Vis-à-vis la S.-Porte, No. 49

ԱՊՈՆԷ ԳԻՇԱԹԼԱՐ ԲԷՆԻՆ (ՄԷՋ. 20

Սթանպոլ վէ Թաւրա, սեռեկիլիի	130	դրշ.
» » »	6 այլըզը	70 »
» » »	3 այլըզը	40 »
Մեմալիքի էճնեպիյէ սեռեկիլիի	32	Ֆր.
» » »	6 այլըզը	17 »
» » »	3 այլըզը	10 »

ՄԷՋԼԻՍԸ ՄԷՊՈՒՍԱՆԸՆ ՖԷՍԽԻ Վ Է ՋԱՊՐԹԱՆ ԻԹԹԻՀԱՏԸ

Պու կիւնէրուէ կազէթալարտա էն զիյատէ պան օլընան՝ Մէճլիսը Մէպուսանընը ֆէսխի մէսէլէսի տիր։

Պու պիր ֆըրդա մէսէլէսի տէյիլ տիր, իւլա Ամպասատէրը Վիւքէլտան սոնրա Ամյանա կէլէն պիր հալը Թապիի իսի։ Մէհէքէթաե կէձարիվէրինէ մա խալիֆ Իբէ զուվվէթ պիրմիսպի պուլընմամաշ։ Վիրա Իբի զուվվէթի մէվճուտ օլա պունլար հէր հալտէ պիր կիւն գարյը գարշյա կէլէճէքլէր վէ պունտան ֆայտալի պիր նէթիճէ հուսուլէ կէլէմյէճէք, պիլաքիս պէօյէ պիր հալ նէթիճէսինտէ պիր Թարաֆ բանիէտար օլանագ վէ պէկլէի պու Թարաֆ տա հէյեթը Վիւքէլա օլաճաղ իսի։ Հալպուքի պու կիւն եէնի հէյեթը Վիւքէլտ կէրէք տամիլը մէմլէքէթտէ վէ կէրէք խարիճալ պէօյիւք պիր նուֆուզ վէ թէէսիր հուսուլէ կէթիրտիյինտէն, Թէպտիլի արդու օլունաճագ պիր չէյ օլմասըզը կիպի, պիլաքիս Մէճլիսը Մէպուսանընն ինթիխապ վէ թէյէզքիլի հագզընտա չէքեայէթլէր վէ իթիրազա իշտիրմէքտէ վէ պիթիրագ ունուն ֆէսխը վէ զանունա մուվաֆֆզ պիր Թարզտա ինթիխապը լազըմ կէլէճէք իսի։

Իսմի պու ճէհէթ Թէգարբուր էյլէսիկինտէն, պունունան սոնրա եաբըլաճագ իշ, Մէճլիսը Մէպուսանընն սուրէթը ֆէսխինտէ գալըյօր, պու զանունէ՝ մի օլաճագ, եօքսա իսարէթէն մի վուգու պուլաճագ։

Զանունէն Մէճլիսը Մէպուսանընն ֆէսխինտէ վասֆալար օլուա, պունլարընն մունիմի 35ունճի մատտէ իլէ Բաթիշանա պանը օլընան սէլահիյէթ տիր, եախսո Վիւքէլա իլե Մէճլիսը Մէպուսան արասընտա զուհուր խէն պիր ինթիլաֆ նէթիճէսինտէ իճրասը իյնագ իսան թէտպիր տիր։ Պու 35ունճի մատտէ Մէճլիսը Այանճա տախի գապուլ օլուսընը հալտէ զանուն հիւքմինէ կիրէր, ֆագաթ օնտան եվվել Մէճլիսը Մէպուսանընն սուրէթը Թէչէքքիլի ալեյհինէ պիր չօգ Թէչէկրաֆիլար, ինթիրազնամէլեր վիրուա էյլեայինտէն, օնլարընն նեգարը տիգզթա պլընմասը Թէքլիֆի օլունըյօր։

Պու ինթիրազարընն պաշընճասը՝ Արնավուտլար իլե ինթիհատը ասքէրի թարաֆինտան վիրուա խէնլեր տիր։

Արնավուտլար ինթիխապլարընն զայրը մէրու օլաղընը իսապաթէ հազը օլաղընը պէյան իտիյօրլար, ինթիհատ ասքէրի տախի այնը խատասա պուլընմըզտան սոնրա, մէճլիսը մէպուսանընն Թէչէքլիլթը նէ մէճրուԹիյէթինրուհրնա մուվաֆֆզ տը, նէ տէ մէմլէքէթին ինթիյաճաթընա մուԹապզ տը, զիրա մէմլէքէթին պու կիւն հէր զավմին, հէր ֆըրդանընն մըսսթագլէն ինթիխապ օլընան վէքիլլէրինտէն միւթեչէքքիլ պիր հէյեթէ ինթիյաճ վար տը, եօքսա հէյլէ իլէրի պիր ֆըրդա էլինտէ մերքէլէթմէք վէ օնլարընն պիր զաշընին իլե իլե իտարէ ինթիմէք պա խուսուս չու պունրանը զէմանա մուվաֆֆզ կէօրիմէյօր։

Հալպու քի պու ինթիհատը զապրթան ճասպա պիր զուվվէթի հայիզ մի տիր քի՝ պու կիւն էն մըհիմ մէսէլէլերէ սէպինի իրթիարէպիյօր։ Կէչէն հաֆթալարա զատար պու ինթիհատըն պիր զաչ զապրթանէն Թէչէքլի օլընտըզընան պանա օլընյօր, հաթթա մուհաֆազայի մէչրուԹիյէթի նամզյա տիկեր պիր հէյեթի մարբիթիթիլէ պունալարը պասարդմագ մըսմքին օլաճաղը սեօյլենիյօր իսի, հալպուքի տիւն կէլէն ինթիհատ վէ Թէրազզը ճէմիյէթինին օրկանը օյան Սէլանիկեաքի «Բուսէլի» կազէթասընտա օգընտըզընա կէօրէ, ճնճը պտու զամանանը Ֆէթհի բաշանընն պու իլտէ բարմաղը վար իմիշ վէ 5ունճի վէ 3ունճի օրու զամանանլարը Սայիտ վէ Ալալպա բաշալար տա պու ինթիհատա հէմֆիքէթար իմիշլէր։ Արնավուտլըղա կիւսէն պիրինճի ֆըրդա տա ասի Արնավուտլար իւզէրինէ աթէշ ինթիմիմի, Իմիր օրտուսընտա պէյանամէլէր տաղընտալը զապրթան ինթիհատընին ըէսիսի Նազըմ բաշա իմիշ, Ֆէյհի, Խուրշիտ, Իտրիս, Նազիֆ, Հատի վէ Զէկի բաշալար 30—40 զապթի ասխիլ իմիշլէր։ Ըէշիտ Աքիֆ բաշանընն տա բարմաղը վար իմիշ։ Սէլիմիյէ բէտիֆ ֆըրզաը զապրթանը տա իշէ տախիլ իմիշ։ Նիհայէթ պունլար Պօսֆանճըտա իճթիմա ինթիշլէր վէ Զաթը Շահանէյէ պիր պէյանամէ թագտիմ էյլէմիշլէր։ Պունրն մունտէրիճատը տա մալիում տիր։ Պու մալիումաթը պիզ պիր Ժէն Թիւրք գոմիթէսինին ռէսմի կազէթասընտան ալդյօրզը, պունան ալեյհ ասզրու օլաբիլընա ինանմագ լազըմ կէլիր։ Եկէր պունը հագիգաթ ինթիպար խաէճքսէք, զապրթանընն չու ինթիհատը միւհիմ պիր մէվզը թունմագտա տըր, անճագ թէտպիգ օլընճագ մէճէլէ չու տըր քի ճամապա պու ինթիհատ քէնտի պաշընա մը մէյտանա կէլտի, եօքսա ճամի վէ վուգուաթ մը պունը մէյտանա կէթիրտի։

Սոն պիր իբի հաֆթա զարֆընտա, Ժէօն Թիւրք օրկանլարընն նէյրիյաթընա բաղմէն մէմլէքէթ պիթիրն պիւթիւնէ գարբըզգ պ ր հալ ալմըշ իսի։

Իշթէ պու իմմտսիզլիք վէ գարբուսըզլըգ վէ պու սրբաաա վուգուը իչիտիլէն պազը սուի իսթիմալաթ էօյլէ պիր հալ մէյտանա կէթիրտիլէր քի՝ օրտուտա իսթիլաֆ պաշ կէօսթէրտի։ Զապրթան ինթիհատընին սոն պէյանամէսի բէք զիյատէ ճալիպը տիգզթի իսի։ պունտա զապրթան տէյօր «Ալլահ կէօսթէրմէսին, եկէր պու մէմլէքէթ էճնէպի էլինտէ կէչէրսէ, օնլարընն եանընտա կէչէճէք հիչ պիր ամաաաթըմըզ օլմասընընտան չիպհէսկզ ամ գալաճաղըզ։ Պու կիւն պիրի տէ բէչէրինէ պաղլայըպ սիւրիւքէմէք իսթէյէնլեր վարընթ կէլեր քի՝ պիրի պըրազբրլար վէ ճէպկէրինէ չլմոխուէն տօպրտըզլարը բաթալար իլէ, —Դասընը քի էմասալէրի վար տը—Եվրօբայա ֆիրար իտէրէք, օրտատա տախի սէֆալի խաթըրա վազթի կէչէրիրլեր։ Էհալինին զըսմը ազամը հիքիմէթ մէմուրը վէ հէր տիբրիւ իտարէյէ ալեթ օլաճագ հալտէ պուլընըր, վասմանը գուրթարմագ վազիֆէսի թէքբար վէ մաէթթէէսիւք էն զիյատէ զապրթանա թէվտի օլընյօր։»

Շու պիր գաչ սաթը զապրթանընն մաղսէտը հագիգիսինի իյդան էյլէմէքտէ օլուպ, հուսուլէ կէլէն պուհրանընն սէպինի տէ աչրդատան աչրզա անլաթտրապիլիր։

Ցագաֆ չիմտի տէյէնլեր վար տը քի՝ եկէր պիր զապրթան ինթիլաֆը պու կիւն զայրը մէչրու պիր հալին էօնիւնէ չըզպզ մէն իտէպիլտի իսէ, եարընն տա մէչրու պիր հալէ գարը իսեան իտէր վէ պէօյլեհէ պու հիւքիմէթ արթզգ ասքէրին վէ օրտունընն էլինտէ օյուճագ օլուպ, նիզամսըզլըգ զանունսըզլըգ իճրաի հիւքմ իտէր։ Պիզ պու ինթիրազը բէք հագլը կէօրմէյօրզը, զիրա օրտու քէնտի հազը պիր հարաքէթի իլե զուվվէթ պուլապիլիր։ Իլանը մէչրուԹիյէթատ օրտունընն հարաքէթինէ ումում Օսմանլըար հէմֆիքէթար պուլընտըլար, սոնրա Մարտ 31 վագասընտա եէնէ հէր քէս օրտու իլե պէրապէր իսի։ Պու սոն վագասա եէնէ էֆֆէքտարը ումումիյէ (մատտի մէնֆաաթլարընա տօգընանլար միւսթէհնա օլարագ) հէմֆիքէթար պուլընան պիր էքսէրիյէթ վար տը, տէմէք օլըյօր քի՝ զապրթանընն հարաքէթինէ պիր իսթիհնատկեահ վար վէ օ տա էֆֆէքտարը ումումիյէ տիր։

Եվվէթ Թիւրքիատա էֆֆէքտարը ումումիյէնին քէնտի քէնտինէ գուվվէթ ի եօզ տը վէ Եվրօբանընն հէր թարաֆընտա էֆֆէքտարը ումումիյէ նէ էհէմմիյէթի հայիզ իսէ, պուրատա այնը էհէմմիյէթի հայիզ տէյիլ տիր, ֆագաթ էկէր էֆֆէքտարը ումումիյէ պիր գուվվէթ պուլըրսա, էհէմմիյէթինի թագտիր ինթիրիր, չու հալտէ էֆֆէքտարը ումումիյէ ճէլլպ ինթիմէթիքճէ հիչ պիր հարաքէթի սէմերէտար օլամազ վէ պէօյլե օլարզճա պիր կիւն զայրը մէչրու վէ միւսթէպիտանէ

ԹԻՒՐՔԻԱՆԸՆ ՎԱԶԻՅԷԹԸ ՍԻՑՍՍԻՑԷՍԻ

—o)(o—

ՊՈՒՀԱՆԸ ՀԱԶՐԸ ԷԹՐԱՖԸՆՏԱ.— Սթանպօլսան «Թան» կազէթասընա եազըլըյօր. «Հալ ու մէվգի բէք միւհէվվէշ տիր, Ժագօպէնիզմէ գարյը օլան սավլէթ հէման միւնգաթի օլմուշ կիպի տիր, հիւքիմէթ թամ պէշ կիւն օղրաշտըզը հալտէ պիր Տախիլիյէ նազըրը պուլամասը, ահէնքի ինթիհամ խրճէր օլմուշլար։ Մէճլիսը Մէպուսան կէօյա մէշրուԹիյէթի մուհաֆազա իտեճէք կիպի պիր վազիյէթ ալմըշ տըր։ Պիլ գուվվէ արթզգ էօյմիւշ կիպի թէլագզը օլուսնան պու Մէճլիս հիւքիմէթէ տէրս վէրմէյէ գալզշարագ, պազը չէրայիթ թաճընա եէնի գազինէյէ մուգահէրէթ ու մուավվէնէթ վատ իտիյօր։ Ինթիհատը ասքէրի՝ էվվէլճէ Զաթը Շահանէյէ իբի մատտէյի հավի օլան չարթընը, եանի հա ինթիհատ ու Թէրազզիընընն գաթիյէն լաղվը վէ եա խալ քէֆիյէթինի մէվգիի Թաթպիգէ վազ ինթիյօր։ Մա հէգա չու ինթիզամընը տաղզգալարտա մէսէլէնին սուրէթը գաթիյէտէ հալի իչէն եէնէ գաթի պիր ֆաալիյէթ սարֆ ինթիմէք իգթիզա իտեճէք տիր։»

ԹԻՀՏԻՏՆԱՄԷ ԷԹՐԱՖԸՆՏԱ.— Բութանպօլսան «Թան» կազէթասընա եազըլըյօր։ «Մէճլիսի մէպուսան բէյիսի Խալիլ պէյ Թէհտիտանամէյէ տայիր Զաթը Շահանէյէ, Գապինէյէ վէ խուսուսըյլա Հարպէյէ նազըրընա մալիումաթ վէրմէյիպ մէճլիսին ասասիյէթինի Թահրիք ինթի-տը զապրթանընտան պիրինի ճասուսլուղա նէզդէրինէ կէօնտէրմիշ իսի, մրսիս Տրէք վէ Սբէնսէր պու զապիթին ճասուս օլտուզունու աղնայամայրպ ֆէսատ սերկէրտէյէրինին պիրի տիր մէմուլի իսէ հէր էսրարլարընը պունա այմըշլար, վէ ֆէսատ կիրուհինէ Թագսիմ օլունմագ իւզրէ ինթա իտեճէքլերի պիր մուլին ֆրանգա մահասուպ օլմագ իւզրէ, ալթուն օլարագ եիւզ պին ֆրանգ տախի բէչինին Թէսլիմ իյլէմիշլեր իսի։

Նաբօլէոն պու զապիթին Թագրիրինի, վէ էլչիլերին էլ եազըլարը իլե եազըմը Թօբլայրպ Սէնաթօ մէճլիսինէ վէ քեաֆիֆէ տիւէլը էճնեպիյէ էլչիլերինէ պաչգա պաչգա կէօնտէրիպ, իմզալարընը վէ էլ եազըլարընը Թասագ ինթիրտի։ Պու հալտէ քէյֆիյէթին ինքեարընա մէճալ գալմամաղընտան օ վագթլար պիրթիւն Եվրոյա տեվլէթլերինտէն Ինկիլիզ տեվլէթի Թէպտիպ վէ Թահրիր օլունտու, չօգլարը տախի Տիւք Տէնկիէնին գաթլինէ պունու պիր ինթիզար մագամընտա ԹուԹուպ, Նաբօլէոնտան զիատ Ինկիլիզ տեվլէթինի Թագպիհ էյլեմիլեր։

Պավիէրա վէ Շուէտ տեվլէթլերի իբի Ինկիլիզ էլչիսինի բէզալէթլէ մէմլէքէթլերինտէն չըգարմըշ օլտուգլարընտան, պունլար պիրթիւն Այէմահայը Թէպտիլ գըյաֆէթլէ կէչիպ, եիւզլերինի վէ իսմէրինի քիմսէյէ կէօսթէրմէմիլեր, վէ մախսուսա մրսիս Տրէք Պէրլինտէն կէչմիյինտէ, պիր կիւնտէն զիատ էյլենմէմէսի բօլիս Թարաֆընտան քէնտիսինէ ինսթար օլունտըզընտան, էլչիլիք մէմուրիյէթը մուգատասէսինտէն պէօյլե պիր մէզելէթ վէ ֆէսատ գարբչարբարզլարընտան տօպայը քէմալը չէրմ վէ հիճագ իլե Ինկիլիզերայա ավաթ էլչիլիր։

5. Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ տեվլէթլերի պիր պիրի

տըզ զապրթանընտան պիրինի ճասուսլուղա նէզդէրինէ կէօնտէրմիշ իսի, մրսիս Տրէք վէ Սբէնսէր պու զապիթին ճասուս օլտուզունու աղնայամայրպ ֆէսատ սերկէրտէյէրինին պիրի տիր մէմուլի իսէ հէր էսրարլարընը պունա այմըշլար, վէ ֆէսատ կիրուհինէ Թագսիմ օլունմագ իւզրէ ինթա իտեճէքլերի պիր մուլին ֆրանգա մահասուպ օլմագ իւզրէ, ալթուն օլարագ եիւզ պին ֆրանգ տախի բէչինին Թէսլիմ իյլէմիշլեր իսի։

Նաբօլէոն պու զապիթին Թագրիրինի, վէ էլչիլերին էլ եազըլարը իլե եազըմը Թօբլայրպ Սէնաթօ մէճլիսինէ վէ քեաֆիֆէ տիւէլը էճնեպիյէ էլչիլերինէ պաչգա պաչգա կէօնտէրիպ, իմզալարընը վէ էլ եազըլարընը Թասագ ինթիրտի։ Պու հալտէ քէյֆիյէթին ինքեարընա մէճալ գալմամաղընտան օ վագթլար պիրթիւն Եվրոյա տեվլէթլերինտէն Ինկիլիզ տեվլէթի Թէպտիպ վէ Թահրիր օլունտու, չօգլարը տախի Տիւք Տէնկիէնին գաթլինէ պունու պիր ինթիզար մագամընտա ԹուԹուպ, Նաբօլէոնտան զիատ Ինկիլիզ տեվլէթինի Թագպիհ էյլեմիլեր։

Պավիէրա վէ Շուէտ տեվլէթլերի իբի Ինկիլիզ էլչիսինի բէզալէթլէ մէմլէքէթլերինտէն չըգարմըշ օլտուգլարընտան, պունլար պիրթիւն Այէմահայը Թէպտիլ գըյաֆէթլէ կէչիպ, եիւզլերինի վէ իսմէրինի քիմսէյէ կէօսթէրմէմիլեր, վէ մախսուսա մրսիս Տրէք Պէրլինտէն կէչմիյինտէ, պիր կիւնտէն զիատ էյլենմէմէսի բօլիս Թարաֆընտան քէնտիսինէ ինսթար օլունտըզընտան, էլչիլիք մէմուրիյէթը մուգատասէսինտէն պէօյլե պիր մէզելէթ վէ ֆէսատ գարբչարբարզլարընտան տօպայը քէմալը չէրմ վէ հիճագ իլե Ինկիլիզերայա ավաթ էլչիլիր։

տէթը էօմրիւնտէ պունտան զիատէ էֆֆէքտարը ամմէնին հիւքմրնէ միւհթաճ պիր հարաքէթի եօք տը։ Չօգլարը պու սէպէպտէն տօլայը Նաբօլէոնա գանը վէ զատատար տէտիլէր։ Վէ բէք չօգլարը տախի Նաբօլէոնա հագզ վէրիպ պու չիտտէթի օ վագթին հալինէ էլզէմ էյօրիւլէր։ Բէնտիսի Նաբօլէոն տախի Սէնթ Էլենա ատասընտա, վէֆաթընտան էվվել եազըպ իմզա ինթիմէ օլտուրը վասիյէթնամէսինտէ պու մատտէ հագզընտա չու վէճհ իլէ եազմըշ տը։ «Տիւք Տէնկիէնի պէն իսիմ ԹուԹատուրըպ մուհաքէմէ ինթիրէն։ չիւնքի Ֆրանսանընն էմնիյէթինէ, մէնֆաաթընա վէ նամուսընա էլզէմ էյօրմուշիմ . . . պէօյլե պիր չէյ Թէքրար վուգու պուլա, Թէքրար պու մուամէլէյի իտերիսիմ։» Բէզալիք ատայը մէզքուրտէ գալէմէ ալտրը Մէմօրիալ քիթապընընն իքինճի ճիլտինտէ չու վէճհ իլէ եազմըշ տը։ «Տիւք Տէնկիէն գաթլ օլունտու, չիւնքի Ժօրմ, Բիշկրիւ վէ Մօրնընն տախիլ օլտուղու ֆէսատ սերկէրտէյէրինտէն պիրիսի իսի . . . հաթտա 1796 սէնէսինտէն պէրու, Ինկիլիզ մէմուրլարընն քեաֆիֆէի տէսիսէյէրինէ պու տախի իլնագ իսի. քի էլէ կէչէն քեռնատարը իլե տախի իսպաթ օլունմըշ տը»։

3. Տիւք Տէնկիէնին պաշընա կէլէն պու գանը ֆէլաքէթ, էվվէլա Ֆրանսայա վէ պատէհու պիւթիւն Եվրոբայա իրթրաթ քէտէր վէ դաղագ վերէճէք մերթէպտէ աքա իտուպ, Ֆրանսա ալեյհինէ վագը օլան իչիւնճիգզյամ վէ մուհարէպէյի ուժումիյէյէ պաչըճա պիր սէպեպ տախի պու օլտու տէսէք, հագիգաթը հալին մուդայիրի օլամագ։ Պու քէտէր վէ դաղագը Ֆրանսայա հէմմիվար օլան տեվլէթլեր տերուսլերինտէ հիսս իտուպ սիրեթը զահիրէտէ հազմ իտէրէք պիր չէյ պէյան ինթիմատիլեր իսէ տէ, Բուսխա տեվլէթի ուզագտա օլտուզունտան

ինթիրազ ինթիրազ ինթիրազ։ Ինթիրազ ինթիրազ ինթիրազ։ Ինթիրազ ինթիրազ ինթիրազ։

ՄԷՋԼԻՍԻ ՄԷՊՈՒՍԱՆ

2ԻՆԷԻ ՏԷՎՐԷ — 43ԻՆԷԻ ԻՍԹԻՄԱ

Բարլամենթօ Էթաֆընտա։— Գապինեանին բրօկրամը։ — Պիր սաաթ պիւէ պէրիյէ-մէյիզ։—Շիտեֆքի մլուանգաշալար։ Սիզ Ապտիւլ Համիտի կէքիրմէք իսթէյօրսունիզ։—Իրթիհաս՝ Գապինեանի տուզաղա տիւշիւրմէք իսթէր։—Գապինեանին մուզաֆֆերիյեթի։— 45 ռէյ գառը 113 ռէյ իլէ Գապինեանի իթիմաս։

Մէճլիսը Ռէպուսանին ֆէսխինէ տայր չզան ըրվայէթլէր տիւն տախի տօղրու չզմամը։ բարլամենթօ էթաֆընտա տիւն ֆէվգէլատէ պիր զալապալըգ հաղը օլուպ, սապրսըզլըգա նէթիյէյէ պէքլէմէքտէ իսի։ Սատրազամ բաշանը՝ Նէյխիւլիսլամ էֆ։ իլէ Քեամիլ բաշանան մասատա, տիկէր պիւթիւն վիւքէլա իլէ պիրլիքտէ մէճլիսէն իշէրի կիրմէսի տէրնի պիր թէէսիր հասը իթ-տի։ Պատէհու մէճլիս խալիլ պէյնի ըրյասէթի ալթընտա իճթիմայա պաշլարը։

Տիւն զապինէ մէճլիսի մէպուսանտա բրօկրամընը օգուտըզը ճիվիլճէ հիւքիւմէճէ կէօրիւլէն լիւզում իւզերինէ մէճլիս տայիրէսինտէ պազը թէտապիրի ինզըպաթիյէյէ լիւզում կէօրմիւշ վէ սապահյընն տարիրէի մէպուսան էֆենիւնէ իքի պէօլիւք ասքէր իդամէ օլունմը տը։ մանզա թէէմինի ինզըպաթ մագսէտսիյէ իթթիհամ օլունան պու թէտապիր պազըլարը թարաֆընտան սուլը թէֆսիրէ օղրատըլմը։ հիւքիւմէթին ճէպրէնն մէճլիսի տաղրթմագ իւզրէ ասքերի ճէլիպ իթտիկի եօլընտա ույուրմա չտարատըյար իսէ տէ, հիւքիւմէթի հազրէյնին պու մագսէտսէ պուլունմամըզը՝ ինթիհապ չիքայաթընին թէտզրգ օլունմաղընը բրօկրամընա տէրճ իթմէք սուրէթիյլէ տէ կէօռթկրմիշ պիր։

Ըէխս.— Հէյէթի Վիւքէլա ուսուլէն օգուտմասը լազըմ կէլէն պէյանտամէյի օգումագ իւզրէ հազըր տը։ (Սատրազամ բաշայա) պույուրուն։

ԳԱՊԻՆԷ ԲՐՕԿՐԱՄԸ

Սատրազամ.— Էֆէնտիլէր, վազիֆէյի հիւքիւմէթի նէ գառար միւհիմ վէ միւթէնէվվի միւշքիլաթ իշլէնտէ տէրէօճէ իթթիֆիմիզի թաֆսիլ իթմէյէ հաճէթ եօզ տը։ Ճէնտը Հազգընի իշտայէթինէ վէ միլլէթի Օսմանին քիյասէթինէ իսթիտատէն գապու իթտիկիմիզ խամէթաէ մուվաֆֆագ օլապիլմէքլիկիմիզ ումում միլլէթին սիւքիւն վէ մէթանէթինի մուհաֆազա սուրէթիյլէ վազիֆէմիզի գօյայլայտըրմասընա մէճլոթ տը։ խասայիսի խարիգէ վէ ֆէզայիլը միմթազէլէրինտէն օլան իթիտալ վէ հիւմէթի տայիմա իպրադ իլէ ալէմը մէտէնիյէթին թազարիրաթը միւքէրրէրէսինէ մազհար օլան Օսմանլըրին անը հազրէրը թարիխիմիզին նէզաքէթը ֆէվգէլատէսինի լայզըգյա թազարիր խէրէք էստապը մուվաֆֆագըյէթիմիզի թէէմին իտէճէքլէրինտէն գաթիէն իւմիտվարը։ վաթանբէրվէրլիքտէն, սէլամէթի Վաթանտան պազա հիչ պիր զայէ թապիպ իթմէտիկինտէն էմին օլտուղըմզ մաթպուաթմըզընն տա չու ասրատա քէնտիսինէ իսապէթ իտէն վազիֆէնին թէէիրի իսթիլաֆ տէյիլ թէէիրի վէֆագ իշէն վաթանտայլարը իրշատ վէ թէնվիր օլտուղընը անլայագ, վաթանբէրվէրլիքի պօրձարընը հազդրյա իյֆա իթմէյէրինէ ենթիդար իտէրիզ։ Եվվէլ պէ Եվվէլ չուրասընը պէյան իտէրիզ քի, մէմլէքէթտէ սիւքիւն վէ ինանմէք թէզատը ֆիիլիյաթ իլէ ումում մէմուրինտէ իրյա էյլէմէք մատտէլէրի տիր։ Տէօրսունէն սէպպին իզալէսի պիթթէֆրիպպէ սապաթ օյան հագայիզը գաթէկտէն օլտուղը իւզրէ, հէր մէմէքէթին սաատտէթ վէ մրքսէթի անտագ զավանիյէ ըրայէթլէ գապկի հուսուլ տը։ Անքեամը գանունէյինին ըրայէթ վէ հիւրմէթը քէամիլէյէ մագհար օլամասընը եէրլէրտէ միլլէթլէրին սաատէթ վէ սելամէթինի թէէմին իտէն ինթիզամին եէրընէ թէշէվվուշ վէ ֆէյզէթի գայիմ օլուր։ պիր թարաֆտան պու հագիգաթլարա, տիկէր թարաֆտան միշքիլաթը հազըրէմիդէ.աթֆը նազար իտէրսէք տաիրսյի մէշրուսյէթվէ մէշրուսիյէթանէզերէ գառար ինհիրաֆ իթմէմէքտէի լիւզում վէիսապէթ թէզահիւր վէ թէէիլիտ իտէճէյինտէն կէրեք մէմէքէթին իտարէսինտէ վէ կէրէք թանզիմ վէ թէքլիֆի զավանինտէ պու տաիրսէտէն ինհիրաֆ իթմէմյէ գաթիէն ազմ իթտիկիմիզ կիպի,պիզտէն էվվէլ մանզիմ վէ թէքլիֆ վէ մուվազգաթէն թաթպիգ իտիլէն զանունլարընն իյհապաթ մէշրուսիյէթէ վէ գանունը էսասի ահքեամընա մուվաֆգրգ օլայան լահնալարընն իսթիրտառյլա մէվզրյի թաթպիգանն իդատթը տա ճիմլեի մուգարրէրաթընը՝ զգան տը։ Միւշքիլաթը հազըրէնին իզալէսիյլէ թազիյլի սիւքիւնէ խատիմ օլաճառընը էլթաֆը Սիւլթանիյէտէն իւմտա էյլէտիյիմիզ թէտապիրին թաթպիգաթընա վէ սայըմզդին միւսայտ օլաճառը մէսայիյի սարֆ իլէ պէրապէր,Գանունը էսասինին պիր թէֆրիգի ճինս ու մէզհէպ Օսմանլըլարընն անասընը մուխթէլիֆէսի իչինէ լիէեյտտ վէ պախյ իթմիշ օլտուղը պիտիմէտ մուսաատաթ վէ հուգուգա բիայէթ իթմէք սուրէթիյլէ տախի ուխսվվէթի վաթանիյէ վէ Օսմանիյէնին թազվիյէտ, մէսլէքի էսասիմզդէ տախիլ տիր։ Ֆըզգալար արասընտա հասը օլուպ էյամը ախիրէտ մաէթթէէսիւթ իխթիլաֆը իճթիհատի չէգլինտէ չըզարագ վաթանը մէզատսիմիզ հագդընտա մազարաթը ազմէյի մուճիպ պիր սուրէթէ մուհզալիպ օլան իխթիլաֆթը իզալէ իթմէյէ վէ հէր հանկի պիր թարաֆան օլուրսա օլսուն գանուն խարիճիտէ միւսախլէթի վէ մուամէլաթ վուգուճունա մէյտան վէրմէմէյէ չալըշաճաղը։ Մէմլէքէթիմիզին միհնաճ օլտուղը թէրազգըյաթ վէ իսլանաթ մատտէսի հէյէթիմիզին էսասը մէսաիսի օլաճաղընտան թահթը թաթպիգատէ պուլունան պիւտեճէտ մուհարրէր թահսասաթ վէ մէկզունէյթ խարիճինտէքի թասավվուրաթմըզը զէմանը իսթիհզարը թէկարրուպ իտէն 329 (1913) պիւտճէսինէ թասլիգ իթթիք։ մալում օլտուղը իւզրէ 1) այտան պէրու իթթալա իլէ մուհարբէպէ իսթյօրուզ։ Թարապլուսը Դարբպ իլէ Պենկազիտէ ասքէր վէ եէրլի միւճահիտին գարտաշլարընմզդին մուհաֆազայը վաթան ուղրունտա իպրաղ իթմէքտէ օլտուղալարը խարիգիլատէ ֆէտասքերընդալարը պիր ավէրտէյի զէպան թէպճիլ իտէրիզ։ Հուգուգ վէ չէրլէֆ վէ հայսիյէթիմիզէ գապալի թէէլլէֆ օլաճաղ էասասընը սուլիյէ պուլունընճաայա գառար տիւշար ,օլտուղմզդ թէճավուզդ գարդը ճէնասը Հազգընն ինայէթինէ վէ մրլէթի Օսմանին ֆէտասքերընընա խթինատն հուգուգումզդին միւտաֆասընա քէամը ազմ ու մէթանէթլէ տէվամ իտէճէյիզ։ Խարիճի սիյասէթիմիզէ կէլինճէ ինգրլայը միւթազզրպ իթթիֆաղ վէ 325 (1909) սէնէսի էվախրընա գառար քէմալը մուվաֆֆագիյէթլէ թազիպ օլունուպ մրլէթի Օսմանին հիսայարդյա մէնաֆիինէ թէմամէն թէվաֆուգ իթտիյ ճինէլթէ մէճլիսի մէպուսանին միւքէրրէրէն թասվիպինէ իգթիրան իմմիշ օյան վէ տիվէրի մուազզամաճ տախի հիւսնը թէլազգր իտիլէն սիյասէթի էզսէրնէվ թազպիպ վէ թազվիյէ իտէճէյիզ։ ումում տօսթ տէվլէթլէրլէ ճարի օյան մէնասէպաթընը զգան տը։

Բրօկրամընը զրառթը էմնասընտա վէ մնտան սօնրա հիչ պիր ալգրշ վուգուպուլմամըզը ճալիպը արգգաթ տը։

Ֆէյզի պէյ։— Բրօկրամընն էվվէլճէ թապ վէ թէվզի օլընմասը ուսուլէն տիր։ Բրօկրամընն թապընտան սօնրա մուզաքէրէ իսէլլի։

Շաֆին պէյ։—Սաիտ բաշանընն բրօկրամը օգուտընը սրրատա պէօյլէ պիր մէսէլէյի մէճլիս մէնսուպ իտի։ պէնտէ պէնիմ մէճլիսիմ էսասընը թանզիմ իթմէյ, չաքր, չաքր ալվըշտը վէ զապտլ իթթալ, սէն նէրէ՞տէ իտին։

Վարդգէս էֆ։— Օ զէմանքի զապինէ իթթիհատ զապինէսի իտի. մէճլիս տէ իթթիհատա մէնսուպ իտի։ պինաէն ալէյհ էօյլէ պիր մրաշքիլաթա թէաատիֆ իթմէտի։

Ալի Ղալիպ պէյ։— Պու զապինէ տէ միլլէթ զապինէսի տիր. զանն իտէրսէմ իթթիհատ տա մրլէթտէն խարիճ պիր հեյլեէթ տէյիլ տիր։

Վարդգէս էֆ։— Պէն պու բրօկրամ նէ թարաֆտար վէ նէ տէ մուխալիֆիմ. իշին էսասընը անլամասան պիր չէյ տէյէմմ։ Սօնրա, սաճէյէ իշ չէյթան զարբըրը՝, զապինէսէն բէճա իտէյօրըմ, բրօկրամը թապ իթտիրսին, միւզաքէրէսինէ եարին տէվամ իտէլիմ։

Զօհրապ էֆ։— Ուսուլը միւզաքէրէյէ տաիր զանունը էսասիտէ սերահաթ արամագ պօշ տը։ Թէամիւլէ միւրաճաաթ տա պէնիմ նազարրմտա նապէմանալ տը։ պէնիմ ֆիքրիմճէ պուհնտա քիմսէ իխթիլաֆ իտէմէդ. պիր զապինէ, պէն չու միւշքիլաթը ազմէ իշինտէ մէվզրի իգթիտարա կէլտիմ, պու իգթիտարը մուհաֆազա իշէն պէնիմ բրօկրամըմըն տէրգալա ալընմասընը խսկէրիմ տէրսէ, պունըն հազգը թազտիրի զապինէնին տիր, չէնքի մէվզրի իգթիտարտա զապինէ տիր. պու իսթիճալ նապէմանալ տը տէմէկ հաճէթ եօզ տը։ զապինէնին տէրմէկան իթտիկի սէօզլէրտէն անլաշըլմըզը իւզրէ մէճլիսէ թէճլի պունընը վէճէլ քի պիր տապիպա օլաուն, միւզահէրէթ օլմայընճա գապալ իտէմէյէճէկի անլաշըլյօր։ պինաէն ալէյհ Մէճլիսը մէպուսան պու միւզաքէրէյի թէէիսիր իտէրիմ տէէմէզ։

Սատրազամ բաշա։—Թէամիւլ տէալկինիզ զէման պէօյլէ պիր հալ եօզ իսի։ պիր գաչ սաաթ պիւէ պէրիյէմէյիզ, պէօյլպիր սըրատա պէքլէմէք խայըրը օլամազ, թապպի պունը պիլիրսինիզ։

Թալէաթ պէյ։— Էֆէնտիլէր, պու կիւն մրլէթ պիր ինգրլապ հայաթը եաշայօր։ ինգրլապատա իթիհատը տէմմին մուհաֆազա իտէմէյէնլէր դայպ իթմիշէր տիր։ Պու կիւն իթթիհատըն մէսլէքինտէն վէ սապզդ զապինէնին մէսլէքլերինտէն պահս օլընտը։ սապզդ զապինէլեր քի պիտայէթը մէշրուսիյէթտէ պիրինճիսի Քեամիլ բաշա, իքինճիսի Հիւսէյին Հիլմի բաշա, իւչինճիսի Հազգը բաշա վէ սէօրտնճիսի Սաիտ բաշա տը։ ֆագաթ պիլիրսինիզ քի պու գառար մէվզրի իգթիտարտա պուլունան զապինէլէրէ իսթինատկեան օյան իթթիհատ վէ թէրազգը տը։ իթթիհատ պիւթիւն պու զէվաթը իւսթիւնտէքի մէսուլիյէթինի թաշընմըզ տը։

Սիւրէյա պէյ։—Իթթիհատ վէ թէրազգը...։

Թալէաթ պէյ (հէյէճանլա)— Ուսուլը միւզաքէրէյէ տաիր սէօյլէյօրըմ. սէօզիւմ քէսաիրմէմ. զապինէ բրօկրամը օգուտագ, թէտզրգ իթմէք լազըմ տը։ քի, պիզ տէ միլլէթէ հիսապ վէրէյիմ. պիր զաչ ասինին թալէպի իլէ պէյքի տէ հիւքիւմէթ մէճլիսին փէսխինէ կիտէճէք տիր. ալշգ ալնա մրլէթէ կիտէպիլմէք իչիւն բրօկրամա ճէվապ վէրմէք լազըմ տը։ եարըմ սաաթ թէնէֆֆիւս տէյիլ, չիմտի պիր իքի սաաթտա բրօկրամ պիր զաչ գըսմա թէրթիպ վէ թէվզի իտիլիր վէ միւզաքէրէյէ տէվամ օլընը (ալգըշլար։

Հիւսէյին Հիլմի բաշա։— Բանմի պէյ իլէ Վարդգէս էֆէնին իֆֆաեէլերինէ ճէվապ վէրմէք լազըմ իսէ տէ, հիւքիւմէթ նամընա սարֆը նազար իտիյօրըմ. Զօհրապ էֆէնին իֆֆաեէլերինէ թէմամէն ըյթիրաք իթթիկիմը պէյան իտէրիմ, հիւքիւմէթճէ պէյանտամէ հագգընտա վէրիլէճէք գարարընն պիր տագիգա էվվէլ վէրիլմէսինի վէ վազիֆէմիզին կիտէրճէ տէյլլ. հալթա սաաթլարճա պիւէ իմթիտատա միւթէհամմիլ օլմասըզընը պէյան իտիյօրըմ, րեյէ գօյըն, վերիլէճէք գարար անլաշըլընը։

Հիւսէյին Հիլմի բաշա։— Բանմի պէյ իլէ Վարդգէս էֆէնին իֆֆաեէլերինէ ճէվապ վէրմէք լազըմ իսէ տէ, հիւքիւմէթ նամընա սարֆը նազար իտիյօրըմ։

Ղալիպ պէյ։—Դապինէնին պիզէ թթիրտիկի պու բրօկրամ պուհնրանընը վէ խաթալըզըմզընն տէվալարընը կէօսթէրիր պիր բէյէթա տը։ թէյնքիւր իտէրիմ քի զապինէ պու մրլէթի սերպէսթիի մաթպուաթը պախյ իթթիհատ Արնավուտլըգ ըսեանընընն պաշլըճա ակպէպի սօն ինթիխապլարընն դայրը մէյրու օյմասը իտի։ զապինէ պու խաթալարը թաատտալա պունա չարէյէր տէ կէսթէրտի։ պիզտէ օրտու ֆըրզայա մէնսուպ տէյիլ տիր։ օյան չէյ զաղը զապը։ Թանընն ԻԹԹԻՆԱՏԱ ինթիխապ իլէ ու-

ման տանա պիր սերպէսթ հարաքէթ կէսօթէրիպ, Ռուսիատա հէր քիլիսէլէրտէ մուշարաէյէին ռուհի իչիւն բանմէթ տուալարը օգուտմաղա էմր պույրուլտու վէ պու մագուլէ զիյնէթլէրտէ քիլիսէնին օրթա եէրինտէ վազ օլունան թապուտ թախթէսանլէրի իւզէրինէ Նաբօլէոնընն զուլմու ղատրընը անտրրաճադ պազը քիթապէլէր վէ ալամէթլէր տախի եազըլըը։ Վէ պու տախի քիթայէթ իթմէյիպ, իմբէրաթոր Ա.էգանտրօ ,պու միւքէտտէր խապէրին վալ օլտուղունընն էրթէսի կիւնիւ սիւֆէրայը եէնէկպիյէյի միւքեալէմէյէ գապալ իթտիքտէ իմբէրաթոր քէնտիսի, վէ պիւթիւն ֆամիլեասը սիահ եաս զբյաքէթի իլէ սիվամանանէյէ տուխալ էյլէտիլէր, վէ Ֆրանսա սէֆիրի ժէնէրալ Հէռուվիլ տախի պու մէճլիստէ հազըր պուլունտուղունտան, պու խուսուս քէնտիսինէ տօլայընտան պիր թանգիր իսէ տէ, մուամայիլէյհ աղըր վէ ադքին տուրուպ իմբէրաթոր տախի լիսանէն պիր չէյ սէօյլէմէյէ ճէսարէթ իտէմմի։

Էթէնհայմ գասապասը Ալէմանեա տախիլինտէ, վէ Բրուսիայա տախի եազընն օլտուղընտան, պու գասապանընն պէօյլէ խիլաֆը հուգուգը մէլլի պասրլմասը. Պէլինտէ ռազմ գիյլ ու գալի մուճիպ օլաւ,զիյրտէ նագլ օլունաճաղը վէճէիլէ. Բրուսիա տէվլէթի տախի պու էֆնատա, Ռուսիա իլէ Ֆրանսա տէվլէթի մապէյինտէ թէրէֆտիւտտէ գալմըշ օլտուղընտան, Նաբօլէոնընն պու հարաքէթի իլէրուտէ Բրուսիանընն քէամլէն Ռուսիա թարաֆընա մէյլ իթմէսինէ պիր վէսիլէ օլտու։

Ծ վազթլար Ավսթրիա իմբէրաթորը. ասըլ Ալէմանեա իմբէրաթորը օլտուղընտան, Էթէնհայմ մատտէսի ճիւդիչէն զիատէ Ավսթրիայա ռազուռնուբ պիր մատտէ իլէն, Ավսթրիա տէվլէթի պունա տայիր պիր չէյ լիանա

ալամարզտան վէ աղըզ ալամարզտան մասատա, պու մաղուլէ պիր սիւքիւթլէ Նաբօլէոնընն հազգընը իգրար իտէր կիպի կէօրինտիւ։ Ավսթրիա տէվլէթինին պէօյլէ պիր բօլիթիգայա թէշէպպիւս իթմէսի պաշլըճա իքի պէօյլէ իթիրազա մէպնի իտի. պիրինճիսի Ֆրանսա ասքէրի Ավսթրիա հուսուսալարընտան հէնուգ ուղգանընդ, Պուլունեը թարաֆընա ճէմ օլունտուղընտան, Ավսթրիա տէվլէթի, հազգընտան կէլէմէտիյի պու ասքէրի պիր տահա հուսուսա վէ մէմալիքինէ տավլէթ իթմէյէ պիր վէսիլէ վէրմէյի թէճվիզ իտէմզ իտի։ Վէ սանիյէն 1813 սէնէսի Ալէմանեա մէալիէրինին բույէթի վազթընտա, Ավսթրիանընն նուֆուզը Ալէմանեատա կէրէյի կիպկ զբբլմըշ օլտուղընտան, Ֆրանսանընն պու մահճուպիյէթինի Ավսթրիա վիւքէյասը ամը ֆրասթ առտ իտէրէք, եէնիտէն Ալէմանեա մասլահաթլարընա սերպէսթճէ իթալէի տէսթ վէ միւսթաքիլանէ հիւքմ իթմէյէ գալգըշըլար քի աթիտ մահալիտտ տախի զիքրի կէչէճէք տիր։

Կ. Նաբօլէոն, պիթիւն Եվրոբա միւվաճէհէսինտէ, Տիւք Տէնկիէնին գաթլինէ ֆագաթ պալատ մէղքիւր Իսկիլիզ էլիլերինին մուամէլաթը ֆահատէսինտէ պիր մուգապէլէ պուլապիլմիշ տիր։ Ինկիլթերրա աէվլէթի կէրեք Ֆրանսա ալէյհինէ թէրթիպ օլունան ֆէսատէ ազճէ տայանարագ վէ կէրեք Շուէտ, Պավիէրա, վէ Վիրթէմպերկտէ օլան, Թելբը, Տրէք, վէ Սբէնսեր նման էլչիլերինին Նաբօլէոն ալէյհինէ զուհուրա կէլէն էն էտնա տէսիսէլերէ տախի իլնադիյէթլերինէ միւսաատ վէ թէհամմիլ կէսօթէրերէք, պիւիւն Եվրոբանընն սուի զանն վէ ինֆալինի իւզերինէ տավէթ իթմիշ իտի։

Նաբօլէոն տախի մէղքիւր էլչիլերի զապահթլարը իւսթինտէ թուրմազ նիյէթի իլէ զայէթ էմին վէ սա-

ալամարզտան վէ աղրզ ալամարզտան մասատա, պու մաղուլէ պիր սիւքիւթլէ Նաբօլէոնընն հազգընը իգրար իտէր կիպի կէօրինտիւ։ Ավսթրիա տէվլէթինին պէօյլէ պիր բօլիթիգայա թէշէպպիւս իթմէսի պաշլըճա իքի պէօյլէ իթիրազա մէպնի իտի. պիրինճիսի Ֆրանսա ասքէրի Ավսթրիա հուսուսալարընտան հէնուգ ուղգանընդ, Պուլունեը թարաֆընա ճէմ օլունտուղընտան, Ավսթրիա տէվլէթի, հազգընտան կէլէմէտիյի պու ասքէրի պիր տահա հուսուսա վէ մէմալիքինէ տավլէթ իթմէյէ պիր վէսիլէ վէրմէյի թէճվիզ իտէմզ իտի։ Վէ սանիյէն 1813 սէնէսի Ալէմանեա մէալիէրինին բույէթի վազթընտա, Ավսթրիանընն նուֆուզը Ալէմանեատա կէրէյի կիպկ զբբլմըշ օլտուղընտան, Ֆրանսանընն պու մահճուպիյէթինի Ավսթրիա վիւքէյասը ամը ֆրասթ առտ իտէրէք, եէնիտէն Ալէմանեա մասլահաթլարընա սերպէսթճէ իթալէի տէսթ վէ միւսթաքիլանէ հիւքմ իթմէյէ գալգըշըլար քի աթիտ մահալիտտ տախի զիքրի կէչէճէք տիր։

Ֆէյզի պէյ։— Բրօկրամընն էվվէլճէ թապ վէ թէվզի օլընմասը ուսուլէն տիր։ Բրօկրամընն թապընտան սօնրա մուզաքէրէ իսէլլի։

Շաֆին պէյ։—Սաիտ բաշանընն բրօկրամը օգուտընը սրրատա պէօյլէ պիր մէսէլէյի մէճլիս մէնսուպ իտի։ պէնտէ պէնիմ մէճլիսիմ էսասընը թանզիմ իթմէյ, չաքր, չաքր ալվըշտը վէ զապտլ իթթալ, սէն նէրէ՞տէ իտին։

Վարդգէս էֆ։— Օ զէմանքի զապինէ իթթիհատ զապինէսի իտի. մէճլիս տէ իթթիհատա մէնսուպ իտի։ պինաէն ալէյհ էօյլէ պիր մրաշքիլաթա թէաատիֆ իթմէտի։

Ալի Ղալիպ պէյ։— Պու զապինէ տէ միլլէթ զապինէսի տիր. զանն իտէրսէմ իթթիհատ տա մրլէթտէն խարիճ պիր հեյլեէթ տէյիլ տիր։

Վարդգէս էֆ։— Պէն պու բրօկրամ նէ թարաֆտար վէ նէ տէ մուխալիֆիմ. իշին էսասընը անլամասան պիր չէյ տէյէմմ։ Սօնրա, սաճէյէ իշ չէյթան զարբըրը՝, զապինէնին բէճա իտէյօրըմ, բրօկրամը թապ իթտիրսին, միւզաքէրէսինէ եարին տէվամ իտէլիմ։

Զօհրապ էֆ։— Ուսուլը միւզաքէրէյէ տաիր զանունը էսասիտէ սերահաթ արամագ պօշ տը։ Թէամիւլէ միւրաճաաթ տա պէնիմ նազարրմտա նապէմանալ տը։ պէնիմ ֆիքրիմճէ պուհնտա քիմսէ իխթիլաֆ իտէմէդ. պիր զապինէ, պէն չու միւշքիլաթը ազմէ իշինտէ մէվզրի իգթիտարա կէլտիմ, պու իգթիտարը մուհաֆազա իշէն պէնիմ բրօկրամըմըն տէրգալա ալընմասընը խսկէրիմ տէրսէ, պունըն հազգը թազտիրի զապինէնին տիր, չէնքի մէվզրի իգթիտարտա զապինէ տիր. պու իսթիճալ նապէմանալ տը տէմէկ հաճէթ եօզ տը։ զապինէնին տէրմէկան իթտիկի սէօզլէրտէն անլաշըլմըզը իւզրէ մէճլիսէ թէճլի պունընը վէճէլ քի պիր տապիպա օլաուն, միւզահէրէթ օլմայընճա գապալ իտէմէյէճէկի անլաշըլյօր։ պինաէն ալէյհ Մէճլիսը մէպուսան պու միւզաքէրէյի թէէիսիր իտէրիմ տէէմէզ։

Սատրազամ բաշա։—Թէամիւլ տէալկինիզ զէման պէօյլէ պիր հալ եօզ իսի։ պիր գաչ սաաթ պիւէ պէրիյէմէյիզ, պէօյլպիր սըրատա պէքլէմէք խայըրը օլամազ, թապպի պունը պիլիրսինիզ։

Թալէաթ պէյ։— Էֆէնտիլէր, պու կիւն մրլէթ պիր ինգրլապ հայաթը եաշայօր։ ինգրլապատա իթիհատը տէմմին մուհաֆազա իտէմէյէնլէր դայպ իթմիշէր տիր։ Պու կիւն իթթիհատըն մէսլէքինտէն վէ սապզդ զապինէնին մէսլէքլերինտէն պահս օլընտը։ սապզդ զապինէլեր քի պիտայէթը մէշրուսիյէթտէ պիրինճիսի Քեամիլ բաշա, իքինճիսի Հիւսէյին Հիլմի բաշա, իւչինճիսի Հազգը բաշա վէ սէօրտնճիսի Սաիտ բաշա տը։ ֆագաթ պիլիրսինիզ քի պու գառար մէվզրի իգթիտարտա պուլունան զապինէլէրէ իսթինատկեան օյան իթթիհատ վէ թէրազգը տը։ իթթիհատ պիւթիւն պու զէվաթը իւսթիւնտէքի մէսուլիյէթինի թաշընմըզ տը։

Սիւրէյա պէյ։—Իթթիհատ վէ թէրազգը...։

Թալէաթ պէյ (հէյէճանլա)— Ուսուլը միւզաքէրէյէ տաիր սէօյլէյօրըմ. սէօզիւմ քէսաիրմէմ. զապինէ բրօկրամը օգուտագ, թէտզրգ իթմէք լազըմ տը։ քի, պիզ տէ միլլէթէ հիսապ վէրէյիմ. պիր զաչ ասինին թալէպի իլէ պէյքի տէ հիւքիւմէթ մէճլիսին փէսխինէ կիտէճէք տիր. ալշգ ալնա միլլէթէ կիտէպիլմէք իչիւն բրօկրամա ճէվապ վէրմէք լազըմ տը։ եարըմ սաաթ թէնէֆֆիւս տէյիլ, չիմտի պիր իքի սաաթտա բրօկրամ պիր զաչ գըսմա թէրթիպ վէ թէվզի իտիլիր վէ միւզաքէրէյէ տէվամ օլընը (ալգըշլար։

Հիւսէյին Հիլմի բաշա։— Բանմի պէյ իլէ Վարդգէս էֆէնին իֆֆաեէլերինէ ճէվապ վէրմէք լազըմ իսէ տէ, հիւքիւմէթ նամընա սարֆը նազար իտիյօրըմ. Զօհրապ էֆէնին իֆֆաեէլերինէ թէմամէն ըյթիրաք իթթիկիմը պէյան իտէրիմ, հիւքիւմէթճէ պէյանտամէ հագգընտա վէրիլէճէք գարարընն պիր տագիգա էվվէլ վէրիլմէսինի վէ վազիֆէմիզին կիտէրճէ տէյլլ. հալթա սաաթլարճա պիւէ իմթիտատա միւթէհամմիլ օլմասըզընը պէյան իտիյօրըմ, ռեյէ գօյըն, վերիլէճէք գարար անլաշըլընը։

Հիլմի բաշա։— Եարըմ սաաթ զարֆընտա։

Զօհրապ էֆ։— Միւզաքէրէյնին ալրհալ իհթասընտաքի հիւքիւմէթին հազգը ըրարընը թաատիգ իտէրիմ. կէրէք պիզ վէ կէրէք Թալէաթ պէյ վէ սաիր ռէֆիգլէրիմիզ միւզաքէրաթընն պաշլանմասընա թարաֆտարըզ, պիզ օ միւզաքէրէյի 5 կիւն սիւրիւրէպիլիրիզ։

Հիլմի բաշա։— Հիւքիւմէթ նամընա պէյանա մէկզունընի քի, 5 կիւն սէյիր, հաթթա պու կիւն ադյամա գառար թէկնիր իտէրսէ, իսթիֆայա մէճաուրզ։ (Կիւրիւլթիւլեր)

Սէյլէր։— Օ՛, օ՛։

Սէյիտ պէյ։—Հաճէթ եօզ տը, ռեյէ գոյընը։

Պապանզատէ Հազգը պէյ։— Պուռեֆա Հիլմի բաշանընն սէօզլէրինտէն անլայօրզդ քի, հիւքիւմէթ զանուն տարեսինտէ պուրայա միւրաճաաթ իթմէյօր, հիւքիւմէթ մէճլիսի թէէտիտ իտիյօր։

Սէյլէր։— Եվվէլթ, էօյլէ...։

Սատրազամ.— Դաթիրէն զապտլ իթմէյիզ։

Ըէխս.— Հէր քէս իհթիհատընտա սերպէսթ տը։

Հաղգը պէյ (Տէվմէա)։— Մէրուրթիյէթլէ իտարէ օլընան հիչ պիր եէր, հիչ պիր մէմլէքէթ եօզ տը քի։ Մէճլիսը մէպուսանընն լուռնամէսինտէ չիմտի միւզաքէրէ իտէճէքսինիզ, եօգսա չէքիլիրիմ տէսին։ հիւքիւմէթ սէրպէսթ տիր, չէքիլէպիլիր, ֆագաթ Մէճլիսը մէպուսաշ հիւր տիր. պու կիւն պուրատա ալէճէկլի օգունմը պիր պէյանտամէ իւզերինէ մէճլիս եարբմ սաաթ զարֆընտա պէյանը միւթալեա իտէրսէ, օ մէճլիս էֆֆեքթարմ միլլէթտէ էպպէտիյէտէն լեքէտար օլուր։ (Կիւրիւլթիւլեր) Սաիտ բաշա սապզդ մէճլիսի ֆէքսիս իթտիկինտէ իւչ կիւն իւչ կէճէ միւզաքէրէ օլունտը։ Պու զապինէ իսէ իքի սաաթը պիւէ չօգ կէօրիւյօր. ռէճա իտէրիմ, առալէթ վէ միւսավիթա ռիպէթ օլունընն, 4 սէնէլիք պիր հիւքիւմէթին չէքլի տէյիշիտէտ, 24 սաաթ տահա թէէխիրին զարարը օլամազ. էկէր 24 սաաթ պէքլէյէմէդ իսէ, նասըլ օլուր քի, քէնտի բրօկրամընը 10 կիւնանէն պուրայա կէթիրիր, պիր Մէճլիսը մէպուսանընն 24 սաաթ տուշիւնմէսի չօգ մը տը, պէօյլէ էէմմիյէթսիզ սէպէպլէ չէքիլէն պիր զապինէ իթիմատա լայզ տեյիլ տիր։

Հիլմի բաշա։— Պիզ միւզաքէրէնիզէ մուտախէլէ իթմէյօրը, օ սիզին հազգընը տը, պիզ եալընը բրօկրամմըզը ըէյէ գօյմագ իսթէյօրը։

Ալի Ղալիպ պէյ։— Կազմթարար պու պէյանտամէյի նէյր իտէճէքլէր, հէր քէս տույանագ, կէօրէճէքսինիզ քի, պուհտա անլաշըլմայանագ պիր չէյ եօգ տը։ պունընար եէնի չէյլէր օլմայըզ միլլէթ ազասընին սէօզլէրի տիր։ Նի՞չիւն մէսէլէյի ուզաթյօրսունըզ։ (Կիւրիւլթիւլեր)։ պէն ճէլսէնին թէէխիրինի մունասիպ կէօրմէմ. մէպուսլար օնրա (Օպոթրիւգոն ինսիտատ եարարլար. պէն մէպուսում. (Շիտտէթլի կիւրիւլթիւ, մէպուսլար ալըզ եիւրիւլ մէրմէք իսթէրլէր) նաթիլ կիւրիւլթիւ իթմէյինիզ. հաթթա հէրլինիզ չըզմանըզ, մէճլիտտէ իքի քիչի տէ զալանանըզ, պէն եինէ սէօյլէյճէկիմ. պէն պու քիւրտիսին «Թազմիմ Վէգայի»է իսիթապ իտիյօրըմ, տինլէմէզսէնիզ, չըզընըզ տէտիկիմ կիպի ճէլսէնին թէէխիրինէ վէ պու սուրէթլէ եքսէրիյէթ գալմագ իսէ, մէսէլէնին եարընա գալմասընա մէճաուրիյէթ հասը օլուր։

Ըէխս բրօկրամին թապ ու թէվզի իտիլիպ պու կիւն միւզաքէրէնին տէվամընը ռեյէ գօյմագ իսթէր. «գապալ, օվազ» սեալերի իշէտիլիր։

Թալէաթ պէյ պիր թազրիր վերիր։

Հիլմի բաշա։— Հիւքիւմէթ թազրիր մունտերիճաթընա մուխալիֆ տիր. հիւքիւմէթ հէմմա պիր գառար վերիլմէսի թալէպինէ գաթիէն ըրարընտ։ (Կիւրիւլթիւլեր)։

Նինայէթ Գապինէ՝ ըէիսլէ միւզաքէրէ իտէրվէ իքի սաաթ թէնէֆֆիւսէ վէ բրօկրամընն թապ ու թէվզիինէ գառար վերիլիպ պիրինճիսի ճէլսէյէ գալմագ ալնը։ Եարըմ սաաթ թէնէֆֆիւս տէյիլ, չիմտի պիր իքի սաաթտա բրօկրամ պիր զաչ գըսմա թէրթիպ վէ թէվզի իտիլիր վէ միւզաքէրէյէ տէվամ օլընը (ալգըշլար։

Հիւսէյին Հիլմի բաշա։— Բանմի պէյ իլէ Վարդգէս էֆէնին իֆֆաեէլերինէ ճէվապ վէրմէք լազըմ իսէ տէ, հիւքիւմէթ նամընա սարֆը նազար իտիյօրըմ։

Ղալիպ պէյ։—Դապինէնին պիզէ թթիրտիկի պու բրօկրամ պուհնրանընը-

...մի մուրախտա աղա օլմասը տը։ Ռէաքսի պիլիրիմ քի Հուրրիյէթ վէ Իթիլաֆ ֆըրգասնտա հիչ պիր զապիթ եօգ տըր (Սիտատէթի կիւրիւլթիս)։ պէն նէ Իթթիհատ վէ նէ տէ Իթթիլաֆա մենսուպմ. մամաֆիսի հեր իքի ֆըրգանդն էսրարը պիլիյօրում. արզատաչլարում պէնի խապէրսար իտէրլէր։ միլլէթին հուզուզը մէշրութիյէթինին սէլամէթի էսնասընտա զապըթան միլլէթի զուրթարմագ իւզրէ լաղըմ կէլէնի եաբամադա վաֆիֆսար տրրլար։ զապրթանդն սիյասիյաթա իշթիդալինի ֆեպար իտէն պու ֆիվզեկատ անվալտէն տրչարը, իլերուռ պու մագսատէ վուգու պուլաճագ պիր հարաքէթին էօնիւռ ալընաճագ տրր։ օրաու սիյասիյաթա իշթիդալ իթմէգ իսսէ, մենֆաաթբէրէսթ օլան մէմուրլար՝ ֆիսաէթէ մէն օլընմադարա, սիյասիյաթա մէշղուլ օլմադա տէվամ իսթէրլեր։ պիր ասքէր՝ միւշիր օլամադ, լաքին պիր նահիյէ միւտիրի վալի օլապիլիյօր։ էսկի բէժիմնէն պէրու տէվլէթին միլեթլիթ թարաքիարընտա ըսեանար օլմուշ տրր վէ օլբյոր։ պունդն սէպէպի հիւքիւմէթ իւզերինէ օլան թադիֆաթլար տրր։ (Շիտատէթի կիւրիւթիւլեր)։

Անկիա Համտի պէյ։— Սապահ օլաճագ, պայդա չէյլէրտէն պահս իտէլիմ։

Ալի Ղալիպ պէյ։— Պու զապտնէյի պիզ Ալան էէօնաէրտր։

Սաադ էֆ։— Պու սէօզլէրինիզ Շերը չէրիթի մուխալիֆ տրր։

Ալի Ղալիպ պէյ։— (Հիտատէթլէ) սէօյլէյինիզ տէ պէնի ասընլար։

Սաադ էֆ։— Սէն ճահիլսէն, Շերիաթա մուխալիֆ պէօյլէ սէօզ սէօյլէնմէզ։

Ալի Ղալիպ պէյ։— Պու պիր սէօզ թէմելի տրր։ Էօյլէ տէրլիթ։

Հէր իքիսի սէօզլէրինի կէրի ալմաղլա հատիսէ զաբանտը։

Ղալիպ պէյ։— Պու զապտնէ Իթթիֆաքը Մուսսլէյէ (կիւրիւթիւրը) վէ Իթթիֆաքը մուսսլէյէ (Նորատունկեան էֆ. իյզահաթ վերմէք իչիւն պայդա գալագար) իւե հիւմը մունասէպաթը սիյասիյէ թասպիպ իտիյօր։

Նորատունկեան էֆ։— Պլիթիւն տէվլէթլերէ միւնասէպաթմըզ էյլի տրր։

Վարդգէս էֆ։— Գապտնէ բրօկրամընտա ունսուրլար մէսելէսինէ այիտ սէօզլէր վար իտի, լաքին տիկէր պիւթիւն զապտնէյէր տէ օ բարլագ սէօզլէրի...։

Սէյլէր։— Օնլար պասմա գալըպ սէօզլէր տրր։

Վարդգէս էֆ։— ... Սարֆ իթմիշլեր տրր։ Լաքին ունսուրլարը եէքտիկլերինէն այրըմագտան պայդա պիր չէյ եաբամադըլար տրր։ Մէմլէքէթին չէքտիկի ըղուրրապլարը պայլըճա չարէսի պու տրր, պունդա ֆիրլէյն չարէսազ օլմագ լազըմ։ Էօյլէ զանն իտիյօրըզ քի պու զապտնէ տէ եալընըզ վատ իլե իքթիֆա իտուպ պիր իշ կէօրէմէյէճէք տրր, զապտնէ տէյօր քի, մալիյէ ըսալտանը 329 պիլանճէսինէ թասլիգ օլընսընը։ Պէն պունը անլայամայօրում, նէ ըսալտանի օյանագ, ասապա վէրկի միւթեkուզզըսը նէ՞օյանագ։ Անատօլու արզալի մէսելէսի նա՞սըլ հալ օլընասագ տրր։ Էօյլէ կէօրլունիյօր քի, զապտնէ Մէհլիսի ֆէսխ իտէճէք տրր, եէնի ինթիսապ ասապա նիզամը տաիրէսինատ վուգուպուլասա՞գ մը։ Էկէր վուգուս պուլսա միլլէթլէր վէ ազալլիյէթին հուզուզը նազարը սըզդամա ալասաղլա՞ր մը։ Արթըգ բարլագ սէօզլէրուն պըգարդ, իշ իսթիյօրը։ Իշթէ պէն վէ արգասաղլարը բէյ վէրմէքտէն չէքինիյօրը վէ եէնի զապտնէնին իլէրուռտ նէ իշ կէօրէպիլէճէկինէ պէքլէյօրը։

Թանին պէյ։— Իթալիա Մէհլիսը Մէպուսանը ասսալսիսթէրլէ հիւքիւմէթ էմնիյէթ իթտի. պիզ տէ օ եօլտա Սաֆտ բաչայա էմնիյէթ իթտիք։ Պու մուհարէպէ պիզի լեքէտար իթտի։

Հիլմի բաչա։— Պու մուհարէպէ պիզի լեքէտար իթմէտի, պիլաքիս չերէֆը ասքէրիմիզի արթըրտը, (ալգըշլար)։

Թանին պէյ։— Գապտնէ ինթիխապաթ հազրզլրգարընտան պահս իթտի. տէմնք եարը Արապսթան վէ տիկէր թարաֆլարտա տա ըսեան չը գա, թէքրար Մէհլիսի Մէպուսան ֆէսխ օլընաճագ։

Միֆիտ պէյ (Երզէրի)։— Արնավուտլարը ըսեանը մէշրու տրր, զիրա զուլմ գարը իտի։

Սիրէյա պէյ։— Էվլերի եուրտլարը եազըլար, ոնը իչիւն ըսեան իթտիլեր, պու սէօզլէր այրագ տրր։

Պու օրրատա Արնավուտ վէ Թիւրք մէպուսլար եէքտիկլերինէ չիտատէթի վէ ազըր սէօզլէր թէսթիի իթտիլեր, ճավտա պէյ՝ Միֆիտ պէյի կիւճ հալ իլե գանարրզ հատիսէյէ նիհայէթ վերիլտի։

Զիյա էֆ. բրօկրամտան ուզուն ուզտիլէ պահս իթտի։

Հիլմի բաչա։— Պիզիմ չօգ մէշղուլ օլմադա վագթըմըզ եօգ տրր, պու պիր գանունն լայիհասը տէյիլ քի, ուզուն ուզտանիյէ միւթալէաբարա հէսաբ օլսրն։

Գապտնէ աղասը՝ միւնազարանդն տահա չօգ սիբէտեէկինի անլայրզ միւզաքէրէ իչիւն մէճլիստէն միւֆարէգաթ իթտիլեր։ Բէյս պունը կէօրիւնէճ պիր չերեեք սաաթ թաթիլ վերտի։

ԻՍՉԻՆՆՃԻ ՃԷԼՍԷ

Սաաթ 7.05տէ ճէլսէ աչըլտը։

Հիլմի բաչա։— Տէրէօճատ իթտիկիմիզ վագիֆէ պէօյլէ պիր ահվալտէ օլմադա իտի, պէլքի պաչդա թէրթիպաթ եաբար իտիք, լաքին սեիրէն ալարզըմըզ թէլէկրաֆլար պիզի ահէլէ պիր ֆաալիյէթ իպրաղընա սէվգ իտիյօր, սաաղզ գապտնէ վաղիյէթինի մուհաֆազա իտէմէտիկինատէն չէքլտի, տահա զիյատէ թաֆսիլաթ թալէպ իթմէմէնիզի բէճա իտէրիմ, պիզ բրօկրամըմըզդա սէտիկիմիզ կիպի, պու վազիֆէյի վաթանդաշլարիմիզ նօգթահ նազարընտան գապուլ իթմէյիզ տրր, առէմը իթիմատ պէյանընտա սէրպէսթմէնիզ. տահա զիյատէ պէքլէմէք իմքանարզ տրր, բէճա իսէրիզ, մուզաքէրէյի քեաֆի ատտ իլե եա իթիմատ վէ եա առէմը իթիմատ բէյինիզի վերինիզ։ Հաթթա առէմը իթիմատ բէյ տէ վէրէպիլիրսինիզ։

Բէյ՝ միւզաքէրէնին քեաֆի օլուպ օլմասընդան բէյէ գօր։

Բահմը պէյ։— Սէօզ իսթէրիմ. թէլէկրաֆ պատրգարընը, իշ կէօրէճէքլերինի սէօյլէյօրար. սօնրա միւնազարայա տէվամ օլունմագ չարթըյլա իթիմատ վէ եա առէմը իթիմատ բէյին վերիլմէսինի թէքլիֆ իտէրիմ։

Հիլմի բաչա։— Էկէր առէմը իթիմատ բէյի վերիյօրսանըզ, զապտնէ գալմագ. սիզ տէ մէճլիս ադա իտիմէզսինիզ, էկէր եէնի մէճլիս ադա իտիսէ, օ զէման սէօյլէյէպիլիրսինիզ։

Մուսթաֆա էֆ։— Մէսելէնին խաֆիէն միւզաքէրէսինի թէքլիֆ իտէրիմ։

Հիլմի բաչա։— Պիզ պունը միւնասիպ կէօրմէյօրըզ, տահիլի վէ իսարեի չէթին մէսելէլէր վար պիր թարմ զաֆի էմրլեր վերիլէճէք, անը՝ իչիւն պու մէսելէնին հալի լազըմ տրր։

Նիհայէթ միւզաքէրէնին քեաֆի օլտուղունա գարար վերիլտի։

Սէյտ պէյին պիր թազրիրի օգունտը. պունտա էմնիյէթ պէյանըլա զապտնէնին թարապլուս վէ Արնավուտլըգ հազրզնտա տահա վատ իյզահաթ վերիլմէսի թալէպ օլունըյօր իտի։

Հիլմի բաչա։— Պու առէմը էմնիյէթ տէյլմէյէ իտէր. գապտ. բրօկրամ վազիֆէ տէյիլ տրր, պու կիւն Արնավուտլըգտա՝ մըսատէրէ օլընան սիլահլարտան մասատա խանէ պայընա իւչ սիլահ վերիլմէսի թալէպ օլունմըշ, տօղրո՞ մը։

Սիրէյա պէյ վէ Արնավուտ մէպուսլարը չիքայէթ իտէրլեր։

Համիտ պէյ։— Սիզ Ապտիւլ Համիտի կէթիրմէք իսթէյօրսընըզ։

Հիլմի բաչա։— Համիտ պէյ իլե Սէյտ պէյին տէտիկի կիպի պիզե թէքլիֆաթ վազը օլմամըշ տրր. պիզ պու թէքլիֆլերի գապտ. իթմէյիզ։

Համիտ պէյ։— Թէքրար իտէրիմ։

Սաատաաամ.— Պէօյլէ հէր վազթ սիւվալար իյրատ իթմէք էյլի տէյիլ տրր։

Սէյտ պէյ։— Պիզ միլլէթին ՀԷօնիւնտ մուհաքէմէ օլունմագըզդամը իսթէրիզ. Իթթիհատ վէ Թէրաղզինդն ալը աչըզ տրր։ (Ալգըշլար)։

Հիլմի բաչա։— Էօյլէ թալէպ օլմամըշ տրր. օլա տա գապտ. իթմէյիզ։

Սէյտ պէյ։— Բէք ալէա, պիզ պունը պիր սէնէտ մագամընտա գապտ. իտէրիզ, զապտնէ՝ հիւքիւմէթ, մէմուռնիյէթպախշ չէրաիթէ մաարուզ գալմատըգնա մուհարէպէյէ տէվամ իտէճէկինի սէօյլէյօր. պիզիմ իսթէտիկիմիզ տէ պու տրր. եանի հուզուզը հիւքմրանի մուհաֆազա օլունսընը, զապտնէ պուհրանը պիր զէմանտա պու վազիֆէի տէրէօճատ իթմէքլէ պիր ֆէտաքարլըգ եաբարզընը սէօյլէյօր. իշթէ պիզ տէ, Իթթիհատ վէ Թէրաղզինը տա պու ֆէտաքէրլըզը իսթիյար իտիյօր, զապտնէ ազասընտան չօզլարընը մէսելէքի պիզճէ մալիմ օլտուղը վէ պիթարաֆի պիր զապտնէ օլմասընդանը պիլտիկիմիզ հալտէ էմնիյէթ իտիյօրըզ։

Թանին պէյ։— Իթալիա Մէհլիսը Մէպուսանը ասսալսիսթէրլէ հիւքիւմէթ էմնիյէթ իթտի. պիզ տէ օ եօլտա Սաֆտ բաչայա էմնիյէթ իթտիք։ Պու մուհարէպէ պիզի լեքէտար իթտի։

Հիլմի բաչա։— Պու մուհարէպէ պիզի լեքէտար իթմէտի, պիլաքիս չերէֆը ասքէրիմիզի արթըրտը, (ալգըշլար)։

Թանին պէյ։— Գապտնէ ինթիխապաթ հազրզլրգարընտան պահս իթտի. տէմնք եարը Արապսթան վէ տիկէր թարաֆլարտա տա ըսեան չը գա, թէքրար Մէհլիսի Մէպուսան ֆէսխ օլընաճագ։

Միֆիտ պէյ (Երզէրի)։— Արնավուտլարը ըսեանը մէշրու տրր, զիրա զուլմ գարը իտի։

Սիրէյա պէյ։— Էվլերի եուրտլարը եազըլար, ոնը իչիւն ըսեան իթտիլեր, պու սէօզլէր այրագ տրր։

Պու օրրատա Արնավուտ վէ Թիւրք մէպուսլար եէքտիկլերինէ չիտատէթի վէ ազըր սէօզլէր թէսթիի իթտիլեր, ճավտա պէյ՝ Միֆիտ պէյի կիւճ հալ իլե գանարրզ հատիսէյէ նիհայէթ վերիլտի։

Զիյա էֆ. բրօկրամտան ուզուն ուզտիլէ պահս իթտի։

Հիլմի բաչա։— Պիզիմ չօգ մէշղուլ օլմադա վագթըմըզ եօգ տրր, պու պիր գանունն լայիհասը տէյիլ քի, ուզուն ուզտանիյէ միւթալէաբարա հէսաբ օլսրն։

Գապտնէ աղասը՝ միւնազարանդն տահա չօգ սիբէտեէկինի անլայրզ միւզաքէրէ իչիւն մէճլիստէն միւֆարէգաթ իթտիլեր։ Բէյս պունը կէօրիւնէճ պիր չերեեք սաաթ թաթիլ վերտի։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒ ԱՀՎԱԼԻ

—o)(o—

Տիւնքի նիւսխէմիզտէ վէ չիմտիյէ գատար եաղզդզալարըմըզդա իլավէթէն, տիւն բաթրիգխանէյին ալտրը մեքթուպլարը պիր խիւլասասընը տէրճ իտիյօրուզ։

Պիթլիզ առաջնորդընդն յուլիս 4 թարիխի իլե եազտըը մեքթուպա կէօրէ, Խարախանեան եպս.տան վէ Խիզմտան ալընան հավատիլէր ահվալ իլե եհալինէն պուլունտըը մէվզը վէ վազիյէթի ֆէնա կէօռպէրիլիյօրլար։ Սասունն ճիվարընտան Խոյթլար Խարախանեան եպս.ա պիր մահզէր կէօնտէրէրէք, Տ. Սարգիս իլե արգատաչլարընդն գաթիկտէն տօլայը հապս օլընան պիր գաչ քիրտա ճանիլերին սալը վերտիրիմէսի իչիւն երմենիներէ թէքլիֆաթա պուլունյօր վէ եկէր պունա մուվաֆֆագ օլունմազ իսէ Թաղավէ՛ք վէ Լօրնձոր քէօյլերի երմենիներինն ուսմումյէթլէ զաթլ իտիլեճէկինի թէհտիտլէ պէյան իտիյօրլար իմիշ։ Պիչարէ քէօյլիւլեր գօրզու իչինտէ քիմէ մրբրաճաաթ իտէճէքլերինի պիլմէյօրլար։

Պիթլիզ առաջնորդընդն իշարընա նէզարէն, հէր վազթ վիլայէթէ մրբրաճաաթ իտիլիյօր իսէ տէ, ճինայէթլեր, զուլմար տէվամ իտիյօր վէ հիւքիւմէթին հալ ու մէվզբը էհալինին պայընա եէնի ֆ լաքէթլեր կէթիրիյօր։

Խիզմտա Սէյտ Ալինին քէօթիւլքերի հատասը հիսապսը տը. էհալինին ասլա իսթիրահաթը եօգ տրր. ճինայէթլեր վէ վուգուսաթլար հեր կիւնլրգ չեյլեր տրր։ Հիւքիւմէթ տէ պիր թանգիզաթ իթրասը իլե իքթիֆա իտիյօր։

Դարա քիվիսէ առաջնորդ վէքիլի Տ. Սահակ քհ. տահի օրալարտա էմնիյէթ գալմատընընան պահս իտէրէք, աթիտէքի մալիմաթը վերիյօր։ «Պուրատա Երմենի մէքթէպլերէ էլ վուրմագ իսթէյօր. հալ պուքի եիւզերճէ լիրալար սաֆքը իլե քիրտ քէօյլերինտէ եէնի մէքթէպլեր թէեսիս իտիկյօր։

«Մէզրէ Երմենի քէօյլիւլեր քէնտի քիւլիւք չօճուգլարը իչիւն եէնի պիր մէքթէպ թէեսիսինէ չալըշըրլար, հիւքիւմէթ արրճա պիր բօլիս կէօնտէրէրէք, ինշաաթին ուսթասընը կէրի ճէպ իթտի վէ գըշլանդն իչինտէ չալըշմասընա մեհպուր իթտի. տիկէր թարաֆտան պէրաթ ալընմատրգճա եէնի պիր մէքթէպ ինշասընը մէն իթտի։

ՊԵՇԻԹԱՇԵՏԱ պահրիյէ զապիթլերինտէն պիրինին խանէսինտէն ալընան 9-10 եաղընտաքի Երմենի գըզը՝ Բաթրիգխանէյէ կէօնտէրիլմիշ տրր։ Մէզպուրէնին վալիսէսի տէ կէմիշ օլտրզընտան օտտա Բաթրիգխանէյէ կէօնտէրիլմիշ տրր։ Մէզպուրէ պարիյէ զապիթինին պէյանաթընը թէքզիպ իթմէքտէ տրր։

ԿԻԼԻԿԻԱ Կաթողիկոսընդն իշարընա նէզարէն Մարաշն կէնճաու գազասընա թապկ Կապան, Սիսա, Գուլնուզ վէ Երմենի էհալինին ախտ մէրալարընդն վէրկիսի էհալի թէտիյէ իթմէշ վէ թարուլարընը պտրը հալտէ, մութեէզիգա Պայազիտատէ Օսման բաչա վարիսէրի թարաֆընտան ճէպրէն վէ հազրզ սուրէթտէ զապթ իթմէյէ չալըշրյօր։ Հիւքիւմէթ տէ պու էյրաֆդն թէէսիրի թահրընտա էհալինին միթալէպաթրը բէտ իտիյօր։ Բաթրիգխանէյէն տիւն Ասիյէ նէզարէթիյէ պիր թագրիր եազըլարագ վուգու պուլան պու ճէպր ալէյհինէ շիքայէթ իտիմիշ տրր։

ԵԱՅԻԱ նախկինին ուսուլա մուղայիր հարէքէթի իլե զուպի օլընան Երուսաղէմ վանքնա այիտ էմլաք մէսելէսինի տիւն Երուսաղէմ Բաթրիգ վէքիլի Տ. Սմբատ Վ. Շեյխուլիսլամ էֆ.ի իյզահ իթմիշ տրր։ Պու իշին նազարը տիգգաթա ալընաճաղը վատ օլընմըշ տրր։

ՍԹԱՆՊՕԼՅԱՆ Վիէննատա նէյր օլնան «Բէյթէր Լօյտ» կազէթասընա աթիտէքի թէլէգրաֆ շէքիլմիշ տրր։ «Թիֆլիզատէն պլտիրիլտիյինէ կէօրէ, մահալլի էրմէնի իսթիլալ գօմիթէլերի, էրմենիսթանդն իսթիդալիյէթի մագսէտի իլե պէօյիւք պիր իսթիլալ թէրթիպ իտիյօրլար։»

Պու հավատիսի ուլտուրանլարդն մագսէտի՝ միլլէթէ գարշը այիքսար տիշմանլըգ տրր։ Նէ՛ պէօյլէ չէյ իւզերինէ տիշմանլըգ վար, նէ տէ Գավգասատա պէօյլէ պիր թէշէպպիւստէն պահս իտէն պուլընրյօր։ Պու հավատիսին խէյալի պիր չէյ օլաբզը մէյանանա տրր։

Դ.ԳԻՐԼԷՐ քիվիսէլերտէ պիր վազթատան պէրու օգըմամագտա իտիլէր։ Պու քէրրէ Բաթրիգխանէյէ գպիրլերին ասքերլիք մէսելէսի հագրզնտա Պապը Ալիյէ վէ Հարպկյէ նէզարէթինէ թէշէպիւսլեր վուգու պուլաբզընտան, Դ.գիրլեր քիվիսեալ թէքրար օգըմադա մուվաֆագաթ իթմիշլեր տրր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

ԱՅԱՆ մէճլիսի տիւն բէյս վէքիլի Շերիֆ Ալի Հայտար պէյին բիյասէթի թահրընտա իսթիհատ իթտի։ Տախիլյէ նազբը Զիա բաչա քիրտյէ կէլէրէք (մէճլիսի մէպուսան զըմընտան մուհարբէր) հիւքիւմէթին բրօկրամընը օգունը։ Հէյեթ մուվաֆագըյէթ տուսբյլա մուզապէլէ իթտի։

ՍԹԱՆՊՕԼ բօլիս մուտիրյէթը ուսմումյէթինտէն տիւն պլտիրիմէ մէրքեզլերէ սուրէթի աթիտէ մունտերիճ վէսայա թէպլիղ զբընմըշ տրր։

«Մէմուրիյնի զապրթա կիճէլի կիւնտիզլի իյֆալ վազիֆէ իլե միւքելլեֆ օլուպ քէնտիլերինի ուսմուրը սայիրէ իլե իշթիղալ վազթլարը մուսայիտ օլմատրը կիպի, սիյասի խուսուսաթ իլե մէշղուլ օլմայաճաղընտան, մէսելէքի զապրթատա իսրտմէթ էմէլինտէ պուլընանլարդն բօլիթիգա իլե քիւլիկն զաթը ալագա իտէրէք վէ պլտիրին սիյասի ճէրեյանլարտան ուզագ պուլընարագ վէզայիֆ մուայնեէրինտէն պաչգա պիր չէյլէ իշթիղալ էյլէմմէյէրինի վէ գանուն տայրեքսինտէ մուճիպի մէմուուհիյէթ օլաճագ սուրէթտէ հիւսնի իյֆալի վազիֆէյէ հասրը մէսայի էյլեմէյէրինի ուսմամ մէմուրիյնէ խալիսանէ թավսիյէ էյլերիմ։»

ԻԹԱԼԻԱ Վէ ՍԲՕՐԱՏԱ ԱՏԱԼԱՐԸ. — Իսկէնտերիէտէն «Թան» կազէթասընա եաղըլյօր. «Մուխթարյէթը իտարէնին թաթպիգի իչիւն վաթանտաչլարը Թարաֆընտան Իթալիա գապրնէպնին մասրուզաթտա պուլընմագ իւզրէ Բօմայա իշամգլընան Մ. Բուսօս Իթալիատան ավաէթ իթտի։ Կէօրիւնիր քի մումիսիյէ նէ պաչ վէքիլ Մ. Ճիոլիթթի վէ նէ տէ խարիճիյէ նազըրը Մարքի տի Սան Ճուլիանօ Թարաֆընտան գապուլ օլունմամըշ տրր։

«Աֆընատան «Թայմզ» կազէթասընա վազը օլան իշարա նազարէն Ատալար զբթասթը ասքերլյէ գօմանտանը ժէնէրալ Ամէլիօ Դալիմնօ ատասընտա իրատ իթմշ օլտուղը պիր նուխթտա Իթալիանդն իշղալ իթալյի ատալարը արթըգ Թիւրքիյա իյատէ իթմէյեճէյինի պէյան իթմիշ տրր։»

ԱՅՎԸ ուսմամրտէն իսթիֆատէ իտէճէք օլան մահքիմէրին իլք լիսթասը եանի 138 քիշիյէ իրատէի Սէնիյէ սատրը օլմուշ տրր. պունլար միյանընտա սապրզ բիճալտան պազըլարը իլե իտարէթէն վէ հիւքմէն նէֆի օլընան վէ ղըյապն մահքիմ օլանլար վար տրր։

ՐՈՒՄ Երքեանը Հարպ զապրթանընտան պիր չօգլարընդն գուվվայը ասքերկէ իլե պէրապէր Կարս հուտուտընա տօղրու իճրաի հարաքէթտէ տէվամ իթտիքլեր՝ սէօյլէնմէքտէ տրր. կէճէ վէ կիւնտիւզ տաղ պաթարեասը իլե մանօվրալար իճրա օլունմագտա տրր։

ՐԱՏՕՎԻՑԱ եազընլարընտա պիր չէթէ իլե ասքերլէր արասընտա պիր միւսատէմէ վուգու պուլմըշ տրր. պու միւսատէմէտէ Եօրկի, Տիմիթրի, Պիչովանա, Տուգօ, Տանէ, Եօրսանէ, Նոնէ, Միլան վէ Միչէ նամընտաքի էչխաս քեան եօգ տրր։ Եա գապտնէ գօմիթէնին էլինէ պիր ալէթ օլաճագ վէ եախօտտա գօմիթէ ինգրրազ պուլաճագ տրր։ Պունան ալչ «Թան»ըն զանընճա պուհրան քեամիլն իդայէ օլունմըշ օլմայընա անճագ թէէիիբ իթմիշ տրր։

Վիէննա, 30 յուլիս։— Պալգան հիւքիւմէթլերինին սուլհ նօղթայը նազարընտան Թիւրքիայա զարշը իհթիյաթքարարնէ տավրանմամարը իսուսընընտա Ֆրանսա վէ Ինկիլթերրա սէֆիրլերի Թարաֆընտան Սօֆիա, Պէլկրատ վէ Զէթինէ գապտնէլէրինէ վուգու պուլտուղը սէօյլէնիլէն թէէպպիւսաթ չայիալարը Վիէննատա նազարը հայրէթլ թէլագրը իսիմլէքտէ տրր։ Պու կիպի չայիալար հիչ պիր էսասա միւսթէնէտ տէյիլ տրրլեր։ Պու իւչ հիւքիւմէթլեր Թիւրքիա վէ Իթալիա հարպընդն իլանընտան պէրու զայէթ ճիտտի պիր խաթթը հարաքէթ թասագիպ իթմիշլեր տրր։ «Նիուզ Թակկպլաթ» կազէթասը տա Ինկիլթերրա վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթլերինին պու թէչէպպիւսինէ գարշը իզնարը հայրէթ իթմէքտէ տրր։

ՍԱՐՐԱՖԻԵԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1912, 18)31 Յուլիս

	Ղրշ. բբ.
Սամ.Իւնիֆիկէ ազչամգաբ.	98.23.—
» » էն եկիքսէք	98.25.—
» » էն աշաղը	98.22.—
» » պու սպհ.աչըլ.ք.ք.	98.24.—
Ռումելի Ելմէն.ազչ.գաբ. ֆր.	204 50.—
» » էնեիքսէք »	204.50.—
» » էն աշաղը »	204 37.—
» » պու սպհ.աչըլ »	204.37.—

ՄԸՍԸՐ Վէ ԷՃՆԷԳԻ ՖՕՆՏՕԼԱՐԸ

Դրէսի Ֆօնս. Էժբա. 1886ֆր.		334.50
» » » 1903	»	271.50
» » » 1911	»	269.50
Ֆանդ Նասիօն. Կրէս 1880	»	424.—
» » » 1904Լ.Օ.		4.88.—
Լավրիօմ մատէնի	ֆր.	43.50.—
Թրանսվալ	»	37.50.—
Զարթրըս	»	34.—.—
Օրիանթալ Ռարբէթ	Ռսկ.Լ.	14.60.—
Ալան չիրքէթի	Լ.Օ.	8.90

ՕՍՄԱՆԼԸ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Օսմ.Սիկուրթա Շիրքէթիլ.Օ.		8.—.—
» Բէյթի	» Լ.Օ.	15.20.—
Թրամվայ աքսիօն	Լ.Օ.	18.90.—
» Ժուիանս	Լ.Օ.	11.25.—
Շիրքէթը Խայրիյէ	Լ.Օ.	10.75.—
» » Ժուիանս	Լ.Օ.	—.—
Ադտիօն Անատօլ	Ի.Լ.	14.92.50
Սթանպոլ Սու Շիրքէթի	Ֆր.	415.50
Գասատարա	»	135.—
Գալաս Դարա Այասն	»	383.—

ԱԴՋԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. վրասը 100 ղրշ.տան		Ղրշ.Բբ.
Պէյազ Մէճիտիյէ ֆարգը		107.20
Մէթալիք		105.10
Ինկիլիզ վրասը		110.—
Ֆրանսըզ վրասը		87.10
Գարպօն գայմէսի		8.65.—

ԳԱՄՊԻՕ ՖԻԾԱԹԸ

Լօնտրա Զէք	Ղրշ.	110.—.—
Բարիզ »	Ֆր.	23.—.—
Վիէննա »	Ռուբօն	21.97.—
Գերլին »	Մարք	18.66

ՍԹԱՆՊՕԼ ԹԻՋԱՐԷԹ ԲԻՏԱՑԱՍԸ

—o)o(o—

1912, 18/31 յուլիս

ԳՈՒՂՏԱՑ		Ղրշ.
Գիրինճի նէվ պէյազ	օգգասը	47-48.—
Եումշագ պուղտայը	»	46-47.50
Զավտարը	»	36-37.50
Սէրթ պիրինճի նէվ	»	47—.—
» վասաթ նէվ	»	45-46.—
» մախլութ պուղտայը	»	45-46.—
» » չավտարը	»	35-36.—
ՈՒՆ		
Եէրլիգրըմանճի նէվ թօրպասը		91.—.—
» » Շնճի »	»	88.—.—
ԱՐԲԱ		
Թունա	քիլէսի	18.50—.—
Ռումելի վէ Մէրսին	»	16-50.17
Անատօլու	օգգասը	39-—.—

Պու կիւն Անատօլուտան 6 վակօն պուղտայ իլե 1 վակօն արբա վիրուտ իթմիշ տրր։

ՀԱԳԻԳԻ ԻՍԹԻՖԱՏԷ
ՀԷՐ ՇԻՒՊԷՍԻՆՏԷ
ՖԷՎԳԷԼԱՏԷ ԹԷՆԶԻԼԱԹ
ԹԻՐԻՆԿ
ԳԱԼԱԹԱ

ՍՈՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 30 Յուլիս։— «Թայմզ» պիր մեգալէ նէյր իտէրէք պունտա Մ. Լօյտ Ճորճն պլեթիւն մէճլիսէքտէ պիր ֆաալիյէթը սէրպէսթմանտէ պուլընմագ իւզրէ իսթիֆա իթտիկինի սէօյլէմիշ տրր. պու խապէր Լօնտրատա հէյէճանը մուճիպ օլմուշ իսէ տէ, բէմանն թէքզիպ օլընմըշ տրր։

Վիէննա 30 Յուլիս։— Իթալիա հիւքիւմէթի Մ. Դիլիմէքին՝ Թարապլուստա Իթալեանլարին եաբաբը զուլմար իչիւն եազըը չիտատէթի մէզալէլերէն սօլայը քէնտիսինէ վերելէն ՍէնՄօրիօ է Լազար նշանընը կէրի ալմըշ տրր։

Բարիզ 30 յուլիս։— «Թան» կազէթասընն ֆիքրինէ կէօրէ Սամ. գապտնէսինին պիկնասա գօմիթէյէ գարշը իշլեյեճէյի զման կէմիշ տրր։ Գօմիթէ թարաֆընտան տէրմէյան իտիլէն չարթըը պլըֆտան իսպարէթ օլտուղը զանն օլունմագտա տրր։ «Թան»ըն զանընճա գօմիթէյէ գարշը օլան պիր գապտնէնին գօմիթէ ազասընտան միւրէքքէպ օլան պիր մէճլիսի մէպուսանտա իշ կէօրէպիլմէսի՝ գապիլսիզ տրր, Մէճլիսի Մէպուսանընն հալը հազրտա պէօյիւք պիր թագեիգ ալթընտա օլտուղը հէր քէսին պիլտիկի պիր չէյ տրր։

Պու չարթըը արասընտա մէճլիսի մէպուսանընն ֆէսխի եէնի գապտնէ թէշքիլինին թապիի նէթիճէսի տրր։ Մէճլիսը Վիւքէլա իլե գօմիթէ արասընտա սիւրէքի պիր իթիլաֆընն վիճուտընա իմ-

ԽՐՏՎԼԻԱԼ ՄԱՑԼ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

ԳԱՐՏԱՆ Ատաբէյիէն սիւվար օլարը Իսմիդիա քասթա - վաքօրը Ապֆ. յուլիսին 29ինը բարար էրթէսի կիւնիւ Իսքէնտէրիյէն Տէբասատէթ մյուվասլէթի վէ յուլիսին 30ինը սալը կիւնիւ էօյլէնաէն սոնրա ալպֆրանկա սաաթ իւչտէ Միսիրլի, Իզմիր վէ Բրքէյէ օղլայարագ Իսքէնտէրյէյէ մյուվասլէթի իսէնէք ալը։

ԴԻԱՏԱՆ Վաչագանին սիւվար օլարը «Ասուան» քասթա-վաքօրը օգոստ. 1ինեն բէնչ. կիւնիւ Սուրիա խաթթունան Տէրսասատէթ միւվասլէթի վէ օգոստ. 3ինեն ճ. կր. կիւնիւկէլիպօլու Զանագ-գալէ Միտիլի, Իզմիր, Սագզզ, Բառասմէրսին, Սաքէնտէրուն, Թարապլուզ, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բօրթ-Սաիտ օղլարագիսքէնտէրիյէյէ հարաքէթ կիսէճէք ալը։

Վաքօրտա էլէքթրիք գրյասը պուսմնարը կիպի, եէմնքլեր պիրինեն նէվ օլուպ, սուրիա իւզերինտէքի չարապլար տախի մէճմանէն վէրիլէճէք։

Պու պաչտէ զիյատէ թաֆսիլաթ ինթէյնէյէր Գալաթասա ըլնթրմ իւզերիսատէ Մէյմանէթի խանընտաքի մէրքէզ ոճէնթէսի վէ եախսատ Սթամպօլսա Վալիսէ Սուլթան խանընտաքի չիպէյէ մյուրաճաաթ իթմէլի սիրլեր։

ՎԻՆԷՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՑՆ

Սէրմայէսի 130,000,000 գուրուշ. Իհթիյաթ ադչէսի 39,000,000 » Մէրքէզի իսաբէսի Վիէննասա տըր։

ՏԷՐՍԱԱՏԹ չիպէսի ԳԱԼԱԹԱՅԱ Քարաքէօյտէ, (ՍԹԱՆՊՕԼ վէ ՊԷՅՕՂԼԷՐԻՆԱ այլճա չիպէլերի վար տըր)։

ՍԱՑԻՐ ՇԻՒՊԷԼԷՐ

Ադրամ, Օսսկ, Պէէլից - Պէէլա, Պօզէն, Պրիւն, Բէյթա, Պիւավէյա, Զէրնօվից, Ֆրտէք-Միսթէք, Կրաց, Ինսպրիւք, Քարլսպատ, Քլաժէնֆիւրթ, Քրաքօվ, Լէմպէրկ, Մարիէնպատ, Մէրան, Բիլզեն, Բրակ, Բրօնիցց, Բրաստիլ, Սէն-Բօլիտն, Թարնօվ, Թէպլից, Թէյչն, Վիլան վէ Նէսօֆատ։

ՎԻՆԷՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՑՆ պանգաաը հէր նէվ պանգա մուսալէթը իզրա էսէր։ Պիլմասաս հնսապը ճարի իւզերինէ, վէ թաֆսիլաթ իլէ սէնէտաթը թիւճճարէթ թէվտիրաթը մուգապիլինտէ ԱՎԱՆՍ վէրիր։

Հէր նէվ սէնէտաթը ՄԻՕՆԹՕ էսէր թիւրքիա վէ մէմալիքի էճնէպիյէնին պ ալքան չէրլերինէ չէքլեր, իթիպար վէ էմր մէքթուպ վէ թէլեգրաֆսը վէ մմալիքի էճնէպիէ իւզերինէ քէշիսէ էտիմիշ սէնէտաթը թիւճճարէթ պէտէլթմիշ թանպլ էսէր։

ՎԻՆԷՐ ՊԱՆԳ ՎԷՐԱՑՆ պանգաաը ԽԻՍՈՒՍԻ ՕԼԱՐԱԳ խաwսk սամնդը քախսիս էմէրկ, պու ՍԱՆՏՐԳ հատասաղարի 50 ղրշ. սլթուն ազչէ վէ տահա վիյասէ մէպպրի 100 սէ 3 պուսուդ ֆայիզլա զապուլ էթմէքտէ տըր։

ԳԱԼԱԹԱՅԱ միւճեսատա էպնիյէսի թէչեսիս էտիլէն ՍԱՅԻՍ տիթթէմի ՏԷՄԻՐ ԳԱՅԱԼԱՐ ՔԻՐԱՅԱ վէրիլմէքտէ օլուպ, գազալար դայէի միւէսսիլ ֆիլամթիա խյնար էտիլմէք վէ ֆէվզելյատ թէէմմանաքը պուլունմագտա տըր։

ՊԱՀՐԻՃԷ ՆԻԶ.ՏԷՆ.— 338 չիթթ նիւմունէսը կիպի ֆօթին։

Մէքթէպի պահրիյէ վէ չարխը ամէլիյաթ մէքթէպի չակիրտան, իշին իմալ իթմտրիրմնան մուգարրէր օլուպ մէվզրի միւնագասատա պուլունան պաչատէ մրգասարը մուհարրիր ֆօթինին ֆիյաթը հատա ալը լայրգինը պուլտարդր թագտիրտէ սէնէին հալիյէ բուսմ թէմտրին 23ինի բաչտար էր։ կիւնի իհալիյի էվվէլիսի վէ 26 ընեը բէնչէնպահ կիւնի տահի պաչէդզէվալի սաաթ 3է գատար եիւզտէ 3թէնգիտի գապուլյա իհալի գաթիյէսի իճրա օլընանաղընտան իմայ վէ իթայա թաիպ օլանլարին եիւզտէ ան նիսպէթին սէ թէէմմանաթ ագչէլերինի միսթասնպէն մէդզիր կիւնլերտէ Պահրիյէ նէզարէթի տէօրանճի ֆաստիրէ լէվգիմ գրսմնա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

§ Տայիրէյի Պահրիյէճի մէվզրի միւնագասայա գօնրրան 40000 գրյէ եէրի մաղարնա վէ չէհրիէսյյէ 12,000 գրյէ գայէր վէ սալամուրա բէնիրլերինին ֆիյաթը հատտը լայրզը պուլամաղընտան միւտտէթի միւնագասա չէհրի հալին 18 ինճի չարչէնպահ կիւնինէ գատար թէմտրա իտիմրյ վէ եէվմը մէզքիւրտ իհալեի էվվէլիսինին վէ ֆիրասը բէնչ-չէնպահ կիւնի սաաթ իչ պուչուդա 10 սէ իչ թէնգիտիթլա իհալիյի գաթիյէսինին իճրասը գարարլաշտրրրլմզ օլուտուղտան իթայա թաիպ օլանլարին եիւզտէ օն նիսպէթինտէ թէէմմանաթ ագչէլերինի միւսթասնրպէն մէզքիւր կիւնլերտէ պատէզզէվալի սաաթ 2 պուչուղա գատար Պահրիյէ էճի տաիրէսինին լվագիմ դրսմնա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։ 3—3

ՍԹԱՆՊՕԼ ԼՎԴԱՑ ՄԻԻՏԻՐԻԹԹԻՆՏԷՆ.—Զրյնրրտա Մանխասը Մէհմէտ բայա մահալլէսինտէ միւնհէտիմ սինէբերվէր Այիչէ Սուլթան մէքթէպի թաչը, Շահզատէ պաչընտա ֆիրուզ աղա մահալլէսինտէ Շէքերճի օսգաղընտա իչ նիւմբրյը խանէնին թաչրյա պէրապէր էնգազը, Լալելիտէ Շեյխ բայա մահալլէսինտէ Այաճա Մէսճիտ օսգաղընտա արտա տէրունինտէ պուլունան թաչյար, էյուպտա Ճամիի քէպիր մահալլէսինտէ էյուպ Սուլթան ճամիի չերիֆի գարչըսընտա պուլունան իմարէթին թամրրթատա պագը գալան էնգազը, պէտէլի միւպչտէսի 40 ղրշ. էյուպտա Հաղրէթի Խալիտ ճամիի չերիֆինին Պօսթան խկէլէսինէ նազըր գաբուսը էօտիսնտէքի մուսլուգլար իւզերինտէ պուլունան պիր ատէտ չէթէնպիք աղաճը, Ֆօճա բաչտատ Մէյսանմզրգատա ճամիի չերիֆ իթթիսալինտէ մէշրութէխանէնին էնգազը, Ֆաթիհ ճամիի չերիֆի գուպպէ գուրշունլարը սաչպարընտան չրգան էսկի մէշ հաթապարը իլէ գուրու պիր ատէտ գավագ աղաճը, Սալմաթօմրուգտա Ռէմանքէշ Դարաս Մուսթաֆա բաչտ մահալլէսինտէ Ռիրէճխանէ սօգաղընտա 22 վէ 24 նօ.լը խանէնին էնգազը, Ախրբ գարուտա Իսհաք բաչտ մահալլէսինտէ Մերթասր Ալի աղա մէքթէպի հալլուսընտա պուլունան միւնհէտիմ մէշրութէխանէնին էնգազը, Ֆաթիհտէ Դրզ թաչընանէնին էնգազը, Ֆաթիհտէ պէյ ճամիի չերիֆինին էթրաք մինարէ թաչյարը, Մահմուտ բաչատա Տայխ խաթուն մահալլէսինտէ Ճաֆէր աղա խանը իթթիսալինտէ մէքթէպ տիվարընին թաչյարընա էնգազը, Իտիրնէ գարուտա Թէքֆուր սէրայը իթթիսալինտէ Հատիճէ Սուլթան ճամիի չերիֆի տէրունինտէ պուլունան քէօնէք էնգազը։

Պաչտէ նէվ վէ մահալլերի մուհարրէր էնգազ վէ եէճար վէ աղաճլար պիլմուզպյատ ֆիրուճխի իտրլեճէկլինտէն, թաիպ օլանլարին նիհայէթ մահր հալը բուսմինին 22ինճի բաչտր կիւնի իհալեի էվվէլիսէսի վէ 23ինճի բաչտր իրթէսի կիւնի իհալեի գաթիյէսի իչին Սթամպօլ վիլայէթի էվգաֆ միւտիրիյէթի թահսիլաթ գալէմինտէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։ 3—3

ՀԱՐՊԻՃԷ ՆԷԶ.ՏԷՆ.—Տաիրէի Հարբիյէ գօրիտոր վէ նէրտիսանլարընտա միւհիմճը թամիր օլան մահալլէրին բարքէլերլե մէզքիւր տաիրէ տախիլինտէ պիր սէնէ զարֆընտա լիւզում կէօրիւլեճէք մահալլէրէ սրվա թամիրի վէ պօյա վէ պատանա թալաը լէտէլիմնագասա մէզքիւր բարքէլերին չիվի պաչլարը զըմպալանարագ իւզերի խալես մաճուն տօլարբրլաճագ վէ իգթիզա խէն մահալլերէ մէշ աղաճընտան թուքթգալը չիթա վէ չիթա կիրմէյէն արալըգլար մաճուն իլէ գաբատրտրգան սօնրա բարքէնին սաթրչարը բէնտէլենէրէք բէնտէլենմիշ սաթրչար գաղրյաճագա գաղրլարգտան սօնրա իւզերինէն զըմբարա քաչալըգը կէչերիլեճէք պաչէհու մամ իլէ միւքէմմել բարքէ ճիլասը եաբըլաճագ տըր։ մէզքիւր բարքէլերտէ միւճեսատէնէ եաբըլաճագ ադսամա պէհէր եիւզ մէթրօտա եարբմ մէթրօ միւբէպպաը ամբը ճիճատէն պլիա պէտէլ իմալ իտիլեճէք ֆազլա ադսամ իչիւն պէհէր մէթրօ միւբէպպաընա 50 ղրշ. պէտէլ թէէտիյէ իտիլմէք սուրեթի իլէ սիմ մէճիտի 20 ղրշ. հիսապը իլէ պէհէր մէթրօ միւբէպպաը 14 պուչուգ վէ մէզքիւր թէվվիսատան եաղը պօյանրն քէգալիք սիմ մէճիտիէ 20 ղրշ. հիսապը իլէ պէհէր մէթրօ միւբէպպաը 4 ղրշ. 19 բբ. վէ սրվա թամիրի քէպալիք սիմ մէճիտիէ 20 ղ.տան պէհէր մէթրօ միւբէպպաը 2 ղրշ. 38 բբ. վէ պատանանրն քէգալիք սիմ մէճիտիէ 20 ղ.տան պէհէր մէթրօ միւբէպպաը 10 բբ. ֆիյաթլարա թաիպի էօտէսինտէ տիր. թէմուզրն 18ինճի չարչէնպահ կիւնինէ իհալեի գաթիէսի մուգարրէր տիր. թէնգիրաթ իճրասը իլէ ամէլիյաթը մէզքիւրէյի տէրեսոտէ իթմէյէ թաիպ օլանլարրն եէվմը մէզքիւրաէ Հարպիյէ նէզարէթի ինչտաթ չիպէի մուսթապիլինտէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

§ Տէօրտիւնճի խարրնէ գօլ օրտուսընա մէնսուպ մէրքէզ վէ մէվզիին պիտիրմէյ էրզպար մէվզրի միւնագասայա վաղ օլունմըշ տրը։ Քաիպլերին թէմուզրն 31ինճի սալը կիւնիւնէ գասար էէվզիմաթը ումումիյէ տաիրէսի մուպաճաաթ գօմիսիոնրնա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

§ Պէչինճի գօլ օրտու իչիւն միւպաճաա իտիլեճէյի եվվէրճէ իլան իտիլուպ միւնագասասը իճրա գըլընան 4000 սաաթտէն 6000 սաաթէ գատար եէրլի մամուլաթը բայագանրն պէհէր սաաթի 49 ղրշ. 30 բբ. ֆիյաթա թաիպի էօտսինտէ տիր. չէհրը թէմուզրն 23ինճի բաչտր էրթէսի կիւնիւ իհալի գաթիէսի իճրա գըլընաճաղընտան տահա աչաղը ֆիյաթա թաիպ օլանլարրն եէվմը մէզքիւրտ վասաթի սաաթ 3ում 100սէ 10 թէէմմանաթ ագչէլերինի միւսթասնրպէն էէվզիմաթը ումումիյէ տաիրէսի միւպաճաաթ գօմիսիոնրնա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։ 3—3

ՀԱՐՊԻՃԷ ՆԻԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ.—9 ատատ 1 նօ. 58 Սիկկէր մաքինասը (նարգալը ասքերի տիյմէլերի տիքմէք իչիւն), 10 ատատ 5 նօ. 69 Սիկկէր մաքինասը (եասը վէ իքի իլէ տէօրթ ալիքալի ասքերի տիյմէլերի տիքմէք իչիւն), 3 ատատ եասը թաալը գուվվէի մուհարրիքՍիկկէր թէրթիպաթը (հէր թապանրն պօյը 120 սանթիմէթրօ վէ հէր թապա իչ մաքինայա մախսուս օլմագ իւզրէ), 4 ատատ չիթի սրբա վէ թէք չէքալի թաալը գուվվէ մուհարրիքՍիկկէր թէրթիպաթը (հէր թապանրն պօյը 12) սանթիմէթրօ վէ հէր թապա տէօրթ մաքինայա մախսուս օլմագ իւզրէ)։

Տիքիմանէի ասքերի իչիւն միւպաեասա իտիլեճէք օլան պաչատէ մրգասարը վէ էվասիը մուհարրէր տէօրթ գալէմ Սիկկէր մաքինա վէ գուվվէի մուհարրէքէ թէրթիպաթրրն մէճմուի 99000 ղրուշտա թաիպի էօտսինտէ տիր. թէմուզրն 19ընը բէնչէնպահ կիւնի իհալեի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան, տահա աչաղը ֆիյաթա իթթայէ թաիպ օլանլարրն եէվմը մէզքիւրտ վասաթի սաաթ իչչտ եիւզտէ օն թէէմմանաթ ագչէլերինի միւսթասնրպէն լէվգիմաթը ումումիյէ տաիրէսի միւպաեասա գօմիսիոնրնա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

§ Այսթէֆհոս ճիվարընտաքի Բայրաթ թաիմնեարընտա թէէսիսի մուգարրէր եմաքնը միթէեսվիլինին ինչաստնա թաիպ օլանլարրն չէհրը հալին 23ինճի բաչտր էրթէսի կիւնինէ գատար գըլթաաթը ֆէննիյէ վէ մէվզրի միւթասքէմ միւֆէթթիրը ումումիկինէ միւրաճաաթլա իզթիզա իտէն մաճիամթը ախզ էյլէմէլերի վէ թարիխը մէզքիւրտա 15 կիւն սօնրա ֆիյաթլարընը վէ 100սէ 10 բէյ ադչէլերի իլէ պիրլիքտէ գաթալը զարֆ տէրունինտէ տաիրէի մէզքիւրէյէ էէիրմէլերի իլան օլունուր։

§ Երզգ անպարը իչիւն մուգթազի 150000 իլա 200000 քիլօ զուրու ասղան մէվզրի միւնագասայա վաղ օլընմըշ տրը։ իհալեի գաթիէսի չէհրը հալին 23ինճի բաչտր էրթէսի կիւնիւ իճրա իտիլեճէկլինտէն թաիպ օլանլար եէվմը մէզքիւրտէ զէվալի սաաթ 3 պուչուդա էէվզիմաթը ումումիյէ տաիրէսի միւպաեասա գօմիսիոնրնա պուլունմալարը իլան օլունուր։ 3—2

ԹՈՒՐՈՒԴ ՎԷ ՄԷԱՊԻՐ ԻՏԱՐԷՏԷՆ.Գօնտուքքօր մէքթէպինէ աղօթոս իպթիտասընտան նիհայէթինէ գատար թաիպէ գապալ օլունճաղընտան տախիլ օլմագ իսթէյէնլերին աթիտէքի չէրայիթի նազարը տրզգաթա ալարագ թային օլընան միւտտէթ զարֆընտա Տիվան Եօլընտաքի մէքթէպէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի լազըմ տրը։

Մէքթէպէ ալընճագ թաիպէնին սինի 18-25 օլաճագ տրը. միւրաճաաթ իտէճէքլեր վէրէճէքլերի արզուհալարտա հիւմը հալի միչիր վէսայզլէ պէրապէր իլէ ու էմրզտան սաիմ պուլունարընա տաբի մաարուֆ պիր թաիպ բաբօրը, այը իլմուսպէրի, թէզքէրէի Օսմանիէ, ԱլիգՕրիա զըթասընտա իքի զրթա դարթնտրզ ֆօթօկրաֆը բաաթ իտէճէքլեր տիր. եէտի սէնէլիք իտատի մէէզուտնարը իլէ պու տէրէճէ պուլունտրզրը Մէարիֆ Նէզարէթը ճէլիլսինճէ մուստատագ պուլունան պիչիճիմէ մէքթուբ խուսուսէ չէհատէթնատէլիլերի պիլա իմթիհան զայտ վէ գապալ օլունըրլար։

Շէհատէթնամէսի օլմայանլարրն հիսապ, հէնտէսէի միսսաթթան ալ միճէսէմէ, միսէլլեաթ, հիքմէթ, քիմիա, ճէպր, ճօղրաֆիայը Օսմանի վէ ումումի, Թարիխը Օսմանի վէ ումումի, իլմը իգթիսատ, ֆրանսզրզա, քիթապէթ տէրսլերինտէն իմթիհանլարը իճրա խիլեճէք վէ իսպաթը էհլիյէթ խատուպ ապագու օլընճաղարը տրը. մէքթէպ չիմտիլիք նիհարի օլուպ միւտտէթը թանսիլիսսի իքի սէնէ տիր. իքմալը թանսիլ իտէրէք չէհատէթնամէ ախզ խէնլեր 600 ղ. մաալը գօնսիքթէօրվիկ թայէն խիլեճէյի կիպի իսպաթը լիսգաթ ալիք սիմ մէճիտիէ 20 ղ.տան պէհէր մէթրօ միւբէպպաը 10 բբ. ֆիյաթլարա էօտսինտէ տիր. թէմուզրն 18ինճի չարչէնպահ կիւնինէ իհալեի գաթիէսի մուգարրէր տիր. թէնգիրաթ իճրասը իլէ ամէլիյաթը մէզքիւրէյի տէրեսոտէ իթմէյէ թաիպ օլանլարրն եէվմը մէզքիւրաէ Հարպիյէ նէզարէթի ինչտաթ չիպէի մուսթապիլինտէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

§ Տէօրտիւնճի խարրնէ գօլ օրտուսընա մէնսուպ մէրքէզ վէ մէվզիին պիտիրմէյ էրզպար մէվզրի միւնագասայա վաղ օլունմըշ տրը։ Քաիպլերին թէմուզրն 31ինճի սալը կիւնիւնէ գասար էէվզիմաթը ումումիյէ տաիրէսի միւպաեասա գօմիսիոնրնա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

§ Պէչինճի գօլ օրտու իչիւն միւպաեասա իտիլեճէյի եվվէրճէ իլան իտիլուպ միւնագասասը իճրա գըլընան 4000 սաաթտէն 6000 սաաթէ գատար եէրլի մամուլաթը բայագանրն պէհէր սաաթի 49 ղրշ. 30 բբ. ֆիյաթա թաիպի էօտսինտէ տիր. չէհրը թէմուզրն 23ինճի բաչտր էրթէսի կիւնիւ իհալի գաթիէսի իճրա գըլընաճաղընտան տահա աչաղը ֆիյաթա թաիպ օլանլարրն եէվմը մէզքիւրտ վասաթի սաաթ 3ում 100սէ 10 թէէմմանաթ ագչէլերինի միւսթասնրպէն էէվզիմաթը ումումիյէ տաիրէսի միւպաեասա գօմիսիոնրնա միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։ 3—3

ԼՎԴԱՑ ՆԷԶԱՐԷԹԻՆՏԷՆ

Ֆաթիհտէ Հասան զաաէ մէարէսէսինին միւճիտտէէն վէ մագմուէն ինչաստ 5400 լիրայի Օսմ. պէտէլ իլէ մուվագգաթէն թաիպինէ իհալ գըլընմըշ վէ պիր հաֆթա միւտտէթլէ ագրյա գօնուլարագ իլք թէնգիրաթ 100սէ 3 օլմագ չարթըլյա թէմուզրն 23ինճի բաչտր էրթ. կիւնի պատէզզէվալի սաաթ 3սէ իհալիյի գաթիյէսինին իճրասը սա մուգարրէր պուլունմըշ օլտուղտան թաիպ օրան միթէհնասիս մէյմարլարրն եէվ մի մէզքիւրտ էվվգի նէզարէթի ընչաաթ վէ թամիրաթ միւտիրիյէթի ումումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր 4—1

ՏԷԹԹԷՐԸ ԽԱԳԱՆԻՏԷՆ.—Մէտրէ հանրմրն իսթիքրազ էյլէտիկի տէօրթ եիւզ օն ատէտ լիրայի Օսմանի մուգապիլինտէ Ալէքսանտր էֆ. էոնսինտէ վէքեաէթթ տէվիրիյէ իլէ վէֆֆանն Ա.Քրու պուլունան Գալաթա ճիվարընտա Սուլթան Պէյազիտ մահալլէսինտէ Թօքմրյտ ճատտէսինտէ 242 նօ.լը վէ սէ նէէվի 48 ատէտ Օսմ. լիրաը իչճարա միթէէմմիլ պիր օտա վէ 35 զրբա մըզտարը արա իւզերինէ մէպնի պիր պաչ չէրպէթնանէ մէլլզի պ'ր ատէտ չէրպէթնանէ կէտիկինին թէմամրրը թէվֆիյէ տէյն իսիրմէսէսինտէ տօպայ իճրա գըլընան միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

§ Այսթէֆհոս ճիվարընտաքի Բայրաթ թաիմնեարընտա թէէսիսի մուգարրէր եմաքնը միթէեսվիլինին ինչաստնա թաիպ օլանլարրն չէհրը հալին 23ինճի բաչտր էրթէսի կիւնինէ գատար գըլթաաթը ֆէննիյէ վէ մէվզրի միւթասքէմ միւֆէթթիրը ումումիկինէ միւրաճաաթլա իզթիզա իտէն մաճիամթը ախզ էյլէմէլերի վէ թարիխը մէզքիւրտա 15 կիւն սօնրա ֆիյաթլարընը վէ 100սէ 10 բէյ ադչէլերի իլէ պիրլիքտէ գաթալը զարֆ տէրունինտէ տաիրէի մէզքիւրէյէ էէիրմէլերի իլան օլունուր։

§ Սէյրը Սէֆֆային իտարէսի վաբօրլարընա էչէսի թիճարիյէնին թանմիլ վէ թախլիյէսի իչիւն ագթարմա միւթէանիտի իլէ թէաթթի զըլընան մուգավէլէնտէնին միւտտէթի միւնգազի օյմանընա վէ եէնիտէն պիր միւթէանհիտ իլէ մուգավէլէնտամ թէաթիսինէ լիւզում կէօրիւլմէսինէ մէպնի, մահը հալը բուսմինին 28ճի ճումաա էրթ. կիւնի իհալիյի էվվէլիյէսի վէ աղըսթօսը բուսմինին 16ի չարչէնպահ կիւնինտէ իհալիյի գաթիյէսի իճրա գըլընաճաղընտան մընագասայա իզթիրաք իտէճէքլերինին իտարէյի մէզքիւրէ իլէթմէ գալէմինէ միւրաճաաթ էյլէ